

LETO XXX
JUNIJ
1981

m

i

s

i

.

i

NIKDAR bi ne verjel, da je med našimi dva tisoč naročniki toliko selitev: poprečno šest na mesec jih na upravo MISLI sporoči spremembo naslova. K temu pa moramo dodati še poprečno pet takih, ki se selijo in nič ne sporoče: pošta številko vrne in naročnika vzamemo iz seznama. Dva od teh se v teku enega do štirih mesecev spomnita, da MISLI ne prihajajo več v hišo, poprečno trije naročniki so izgubljeni za daljšo dobo ali pa za vedno. Za vsakega rečem: škoda! Dvakrat škoda, če je ostal dolžan za zaostalo naročnino . . .

Če pošta vrne številko, je kriv lahko novi naslov, ali pa brezbriznost poštarja. Enkrat sem isti dan dobil pismo naročnika in na isti naslov poslano MISLI vrnjene s pripisom poštarja: No such address! . . .

Včasih pa nekateri naročniki mislijo, da njihov novi naslov kar voham. Že ne vem kolikokrat se mi je zgodilo, da mi je pošta vrnila MISLI in sem jih seveda nehal pošiljati. Lepega dne pa pride pismo s pritožbo, da list ne prihaja več, četudi je plačan do konca leta . . . Primerjam naslova na vrnjenih MISLIH in na pismu — različna sta! Naročnik se je torej selil, pa pozabil sporočiti. No, vsaj MISLI je pogrešal, četudi je obenem obdolžil urednika in upravnika, da sta se zarotila proti njemu in mu ustavila list. Seveda mu jih začnem pošiljati na novi naslov in zadeva je urejena — do prihodnje selitve . . .

Naj velja zlato pravilo: Ob selitvi nam TAKOJ sporočite stari in novi naslov! S tem nam olajšate popravek in prihranite nepotrebne poštno stroške. — Urednik in upravnik

K SLIKI NA PLATNICAH: Pogled iz zraka na Šmarno goro pri Lj.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$8.-

JADRO V VETRU (za II. razred), cena \$6.—; ZLATA LADJA (za III r.), cena \$6.—; VRTILJAK (za IV. r.), cena \$6.50; ZEMLJA DOMAČA (za V. r.), cena \$6.50. — Te čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske osnovne šole v Trstu. Res vredna pomoč za priljubitev in izpopolnitev znanja slovenskega jezika tudi naši izseljenski mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.—, nevezana pa \$3.— in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.— vezani knjigi.

MATI, DOMOVINA, BOG (Pesmi Ludvika Ceglarja) — Cena \$2.-

POPOTNIKI (Najnovjši roman, ki je izšel v izseljenstvu, napisal Aleksej Goriški). 456 strani. — Cena \$10.-.

V ROGU LEŽIMO POBITI (napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev v letu 1945) — cena dva dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRSICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

misli

(THOUGHTS) Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji • Ustanovljen leta 1952 • Izdajajo slovenski frančiškani • Urejuje in upravlja Fr. Basil A. Valentine, O.F.M., 19 A'Beckett Street, Kew, Victoria 3101 — Telefon: (03) 861 7787 • Naslov MISLI: P.O. Box 197, Kew, Vic. 3101 • Letna naročnina \$5.- se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$8.-, letalsko s posebnim dogovorom) • Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. • Stava: Polyprint (Vic.) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, Vic. 3056 - Tisk: Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3065.

VSEBINA: • Junijski spomin — stran 129 • Naši v nas so pokopani — pesem — Rudolf Maister — stran 131 • Ohranimo ponos, voljo in upanje! — Karel Mauser — stran 131 • Novi Avstralski svet za prebivalstvo in etnične zadeve — A. L. C. — stran 132 • Človeški problemi tehničnega napredka — Avgust Horvat v argentinskem "Duh. življenju" — stran 133 • Avstralskega prvaka imamo . . . — D. C. — stran 136 • Pismo — Jože Krivec — stran 137 • Izjava ŠKJ — Jugoslovanski škofje — stran 139 • P. Bazilij tipka . . . — stran 140 • Mladinski koncert 1981 — stran 141 • Izpod Triglava — stran 142 • Pridi, Sveti Duh! — stran 144 • Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 146 • Vozniki — povest-nadaljevanje 21 — F. Grivški — stran 148 • Naše nabirke — stran 148 • Tiho prihaja mrak — pesem — Oton Župančič — stran 150 • Slikar Jakopič o Stalinovem obrazu — Josip Vidmar (Obrazi) — stran 151 • Slovenian Heritage I — A. L. C. — stran 152 • Nekaj varnostnih nasvetov za ženske — stran 153 • Z vseh vetrov — stran 154 • Kotiček naših mladih — stran 156 • Križem avstralske Slovenije — stran 157

BOŽJE misli

IN
ČLOVEŠKE

LETNIK 30 — ŠT. 6
JUNIJ 1981

Dvigni se, sij, iz grobov,
dvigni se v zarjo nebes;
dvigni se, krik teles
prezgodaj pokopanih,
dvigni se, krik krivic
brezdanjih, neizravnanih . . .

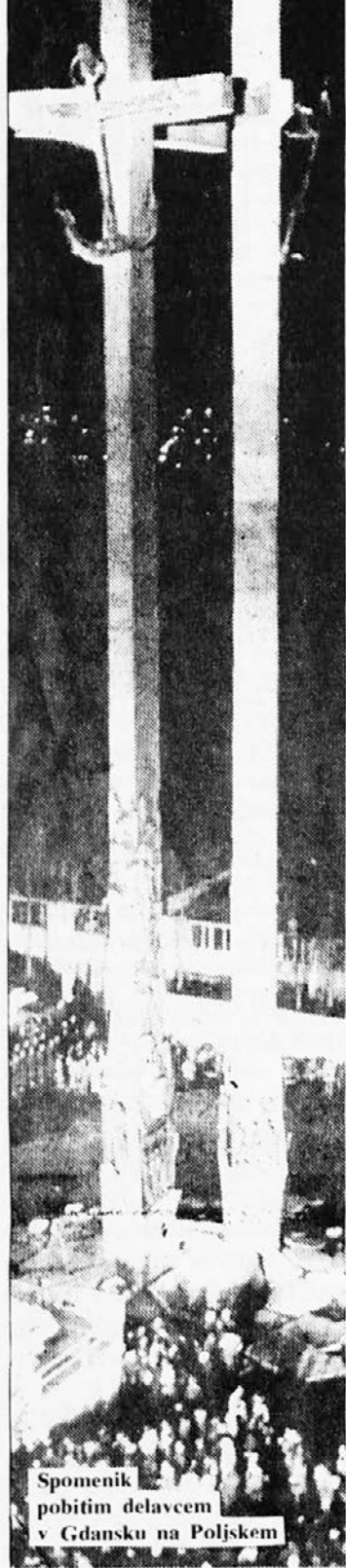
M. Jakopič

JUNIJSKI SPOMIN

PISMO sem dobil. Tik pred pričetkom uredniškega dela na junijski številki MISLI. Nekdo se je zbal, da bo v tej številki zopet spomin na povojne žrtve dvanajstih tisočev vrnjenih in zverinsko pobitih v množičnih grobovih Kočevskega Roga, Teharij . . . Rad bi me od tega odvrnil in sprašujem se, ali iz lastnega prepričanja, ali po naročilu. Ustreči mu seveda ne morem. Poslužil pa se bom nekaj stavkov iz pisma, da nanje v tem junijskem uvodniku odgovorim.

" . . . Kakšen smisel ima še vedno pogrevati te daljne spomine? Vsaka vojna terja pač svoje žrtve in revolucija tudi . . . "

Dolžnost pričevanja je še vse več kot zgolj smisel, dragi prijatelj, saj vemo, kako bi krvniki radi zbrisali sleherni spomin na svoj zločin in te svoje žrtve. Doma so bile toliko let zavite v skrivnostni molk in so še — kljub gotovim javnim priznanjem o množičnih grobovih ob koncu maja in v juniju tistega leta grozot 1945. Še danes nihče ne more na te grobove, celo omenja jih vsakdo s šepetom in le zaupnemu znancu. Kadar koli pa so te žrtve javno omenjane, so krivično ožigosane za narodne izdajalce, ki jih je kot protirevolucionarje pač zadela kazen. Da, vojna in zlasti revolucija terjata svoje žrtve — toda teh dvanajst tisoč je bilo kruto pobitih že po končanih sovražnostih, proti vsem pravilom mednarodnega vojnega prava. Šli so v smrt izdani in razoroženi, brez sodne obravnave, po dnevih duševnega in telesnega mučenja, ki ga ni moč opisati. Genocid, izvršen z vednostjo voditeljev nove povojne stvarnosti. Zločin nad narodom, za katerega nekdo pred Bogom, svetom in narodom vsekakor odgovarja. Za nas v svobodi pa bi bil zločin, če bi se klavarno pridružili molku morivcev ter v nasilni pozabi klonili glave.

Spomenik
pobitim delavcem
v Gdanku na Poljskem

„ . . . Brez pozabe ne bo nikoli prišlo do sprave, za katero pa je po tolikih letih že čas . . . ”

Prav imate, da je za spravo že čas. Toda pogoj za spravo vsekakor ni pozaba zločina, ampak priznanje. Prvi korak k pravični in iskreni spravi lahko naredi samo tisti, ki je krivico storil in mu je zato žal. Lahko ga v našem primeru — če želite — imenujete zmagovalca, ki je bil takrat pač pijan zmage. A vsaj danes naj bi bil dovolj pogumen, da bi se dvignil nad svoj napuh. Kocbek, v letu pokola 1945 minister za Slovenijo v centralni vladi v Beogradu, je to nakazal pred nekaj leti s svojo izjavo: “Tako dolgo se ne bomo znebili preganjavnice in more, dokler javno ne priznamo svoje krivde, svoje velike krivde. Brez tega dejanja Slovenci ne bomo nikoli stopili v čisto in jasno ozračje prihodnosti . . . ” Pa so mu doma hitro zamašili usta in mu vzeli pero iz rok, dokler niso bili gotovi, da se o tem ne bo več oglasil. Strahopetno je umolknil. — In naj bomo tiho tudi mi v svobodi zdomstva?

„ . . . Prišel bo čas, ko bo zgodovina sodila, a do takrat je še dolgo . . . ”

Zgodovina se piše že danes, kajti brez našega današnjega pričevanja bo enkrat pisana tako enostransko, kot prikazujejo dogodke v letih strahot domači viri. Res škoda, da se mnogi boje pričevanja, tako kakor ti, dragi prijatelj, ki ti je celo moje pričevanje odveč. Živimo žal v času, ko se mnogi med nami obračajo po vetru: omehčani v želji po obisku rodne grude, ostrašeni po ostudni taktiki, morda od oportunitizma okuženi, celo v svobodnem svetu tako silno omejeni v svoji svobodi . . . Gorje, če tem modernim boleznim podleže tudi zdovski ali zamejski urednik! Za naše MISLI bi raje videl, da bi prenehale kot pa da bi zavajale svoje bravce, pa četudi le v molk, kajti tudi molk je lahko — laž.

„ . . . Časi so se spremenili tudi doma, to morate priznati. Vaše pogrevanje preteklosti enostavno ne spada več v okvir . . . ”

Rad priznam, da se je marsikaj spremenilo — čas teče svojo pot in prinaša marsikaj novega. Toda o resnični spremembi časov bomo govorili takrat, ko bo v domovini demokratični sistem različnih strank in oklicane svobodne volitve; ko bodo vse človekove pravice — med njimi tudi svoboda vere — upoštevane v vsakdanjem življenju in ne le na papirju. Pa še takrat bo v tem okviru nujno tudi preteklost, ki se je nekateri tako boje: pravično prikazana, nezmalíčena. Zato bomo o spremembi časov govorili, ko bodo smeli svojci pobitih nemoteno na njih množične grobove s cvetjem in svečko spomina; ko bo mogel tudi članek, kot je tale junijski uvodnik, nemoteno iziti tiskan v Ljubljani . . .

In končno bi te rad, dragi prijatelj, spomnil še na nekaj: Zmagovalec Franco je v Španiji po končani revoluciji postavil veličastni spomenik vsem — na obeh straneh bratomornega

boja — padlim borcem. Zanimivo: na Poljskem pa so rdeče oblasti nedavno dovolile postaviti spomenik na kraju, kjer so pred desetimi leti komunisti postrelili nekaj delavcev. Ko bo kaj takega mogoče postaviti sredi Ljubljane dvanajstim tisočem po končani revoluciji pobitim Slovencem, tedaj bomo res govorili o drugih časih. Tedaj se bomo iskreno spravljani, kot je napisal v eni svojih črtic (Med mejniki) tržaški pisatelj Vinko Beličič, "spet vsi kot svobodni bratje pogledali v oči — da bi se lahko gledali dolgo in mirno!"

Do takrat pa se bomo v juniju naših pokojnih mučnikov spominjali vsaj mi v svobodnem svetu. Naj jih križani in vstali Kristus blagoslavlja v svojem miru, njih krvnike pa gane h kesanju in k prošnji po božjem usmiljenju!

Ohranimo ponos, voljo in upanje!

KO se je končala druga svetovna vojna, je orožje utihnilo, z neba so zginile jate letal, ki so trosile smrt na mesta; na stražnih stolpih koncentracijskih taborišč ni bilo več straž; tisoči, ki so ostali še živi, so se iz tujine vračali na domove in tisoči so se iz domovin v rekah raztekali v tujino.

Utihnilo je orožje, toda nekaj je bilo vendar narobe. Mir, ki bi moral priti, je bil skaljen z zmago ideologije, ki ni bila boljša od ideologije nacizma in fašizma, proti katerima se je druga svetovna vojna vodila. Komunistem je zasadi svoja rdeča bandera na tleh malih narodov, pa tudi na tleh Poljske in Nemčije.

Veliko vprašanje miru je ostalo nerešeno. Ko gledamo nazaj, gledamo kot Slovenci predvsem na svoje križe, na svojo zemljo in na svoje ljudi. Razumljivo je to. Vendar smo se v teku let vse preveč ožili, skoraj povsem smo pozabili na tisoče in tisoče, ki si jih je enostavno prilastila komunistična tiranija in jih proglasila za prve klicarje svobode. V veliki boli za več kot deset tisoč vrnjenih z vetrinjskega polja smo tako rekoč spregledali kri talcev in mrtva, izsušena trupla tistih, ki so od lakote in tepeža umrli po koncentracijskih taboriščih v Italiji in Nemčiji.

Vsi ti, ki so iz idealizma umrli za svojo zemljo in resnično svobodo, so še vedno živi. Vsi, ki so se v svojem ravnanju trdno držali moralnih principov, so po nasilju in mukah posedli sedeže, ki jih je Bog pripravil mučenikom.

Po vseh teh letih se je čas že toliko odmaknil, da moremo, smemo in moramo pogledati v oči vsem dejstvom; takim, ki nas dvigajo, in tudi takim, ki boleče razodevajo naše človeške slabosti. Trezno in mirno lahko sestavimo kose in drobce preteklosti, zakaj celota

Naši v nas so pokopani

Mesec sveti sem od Krna,
v hrib in po poljani
tiplje luč srebrna:
"Solze vidim, štejem vdove —
kam pa skrili ste grobove,
kje vsadili svojim križ?"

— Kaj jih iščeš po poljani,
kaj za njimi v hrib tiščiš? —
Naši v nas so pokopani,
mi smo njih nagrobni križ.

RUDOLF MAISTER

je kljub mnogim napakam veličastna in vredna slovenskega človeka, vredna velike slovenske duše, ki se je očitala skoz vso našo zgodovino. Ničesar nam ni treba zakrivati, ničesar tajiti, zakaj nič večjega ni v človeku kakor to, da si upa ob vsem ponosu priznati tudi napake.

Prvo, kar nas mora desetletja po koncu revolucije v Sloveniji napolnjevati, je PONOS. Ponos, da smo Slovenci, ki smo med prvimi spoznali, da je zaklel proti nam ne samo fašizem in nacizem, temveč z isto silo tudi komunizem. Ponos, da smo ob vseh zunanjih videzih ostali resnično zvesti demokratični svobodi, čeprav nas je ta zavoljo teh videzov prodala, kakor je brez teh videzov prodala Poljsko, ki je darovala deset tisoče vojakov Andersonove vojske za zaveznike, brez haska za svojo rodno domovino.

Drugo, kar nas mora ob teh bridkih spominih polniti, je VOLJA. Ne volja po maščevanju, temveč volja do dela. Čas je namreč, da gledamo na komunizem z jasnimi očmi in da v tem gledanju ne iščemo nobenih koeksistenčnih steza. Ne pretiravajmo ne v eno ne v drugo stran, glejmo in sodimo trezno in osnova našemu gledanju in našim sodbam naj bodo moralna načela in slovenska zavest.

In tretje živo v nas naj bo UPANJE. Ne noro upanje v čudeže, ki naj bi se vršili po naši volji. V nas naj bo upanje, da bomo z resnim delom in s podporo prošnja naših mrtvih dosegli v času zmagovanje pravice. Ne bomo dočakali končne zmage, toda vsi smo na svetu zato, ker smo poklicani, da k zmagi Pravice prinesemo svoj del. Mrtvi so ga prinesli, prinašajmo go še mi skoz celo svoje življenje!

KAREL MAUSER

Novi Avstralski svet za prebivalstvo in etnične zadeve

A.L.C.

PO UKINITVI zveznih svetov za etnične zadeve (ACEA), za prebivalstvo in naseljevanje (APIC) in za begunce (ARAC), je bil sredi maja imenovan "Avstralski svet za prebivalstvo in etnične zadeve" (Australian Council on Population and Ethnic Affairs).

Naloga novega sveta je obveščati zveznega ministra za imigracijo in etnične zadeve o gibanju avstralskega in svetovnega prebivalstva, mu svetovati koliko in kakšne ljudi naj sprejme za naselitev, kot tudi da izdela smernice in postopek za naseljevanje. Prav tako predlaga potrebne spremembe v delovanju ministrstva ter ustrezno zakonodajo in poroča o pomankljivostih administracije, izvajanja programov ipd.

Svet šteje osemnajst članov. Imenovani so aktivni strokovnjaki, ugledni na svojem področju in z bogatimi izkušnjami. Tako je v tem svetu osem oseb iz gospodarskih organizacij (Ah Toy, B. Con, A Freeleagues, B. Loton, B. MacKinley, L. Naqvi, G. Polites in Zampatti), šest akademikov (ekonomista G. Blandy in W. Hogan — sociologi: J. Caldwell, D. Cox, C. Neutze, J. Zubrzycki), trije iz delavskih zvez (C. Dolan, S. Ivany, A. Vella) in eden iz sodstva (J. Gobbo).

Če se upošteva težavno izbiro reprezentativnega članstva ne samo po strokah, ampak tudi vključevanje po deželah (States), je gornji eden najboljših svetov.

Minister v svojih odločitvah upošteva predloge sveta in departmenta, vendar bo včasih še vedno imel direktna posvetovanja s posamezniki in skupnostmi.

Važno vlogo bo imel odslej "Avstralski inštitut za multikulturne zadeve". Naloga tega zveznega inštituta je delovanje za osveščanje in razumevanje različnih kultur novonaseljenih skupin ter priznavanje njihovih doprinosov celotni avstralski družbi. Poleg stalnih nameščencev (sedaj 25) bo zvezni minister za etnične zadeve imenoval tudi članstvo inštituta, ki bo skrbelo za izmenjavo informacij in tako podprlo inštitut. Imenovani bodo zaslužne in delovne osebnosti iz etničnega področja za dobo treh ali petih let, potem bodo izbrani novi. S tako rotacijo članstva bo inštitut povezan s tekočo problematiko etničnih skupin.

Ukinitve prejšnjih treh svetov in ustanovitve novega ni iskati samo v narekovani štednji vladnih izdatkov,

ampak tudi na premikih v vprašanih multikulturalizmu. Seveda so po tem različno deljena in lahko nasprotujoča si mišljenja.

Optimistično je vzeti ministrovo odločitev, da bo sam načeljeval sejam sveta. Minister Ian Macphie je pokazal veliko zanimanje že v prejšnjih odborih in se je udeležil mnogih konferenc, kar je pripomoglo hitrejšemu izvrševanju dela.

Pravtako so novoimenovani člani osebnosti, ki bodo zastopale svoje mnenje npr. tudi proti morebitnim poskusom podreditve birokratski administraciji. Prav v tem je sedanjí poskus liberalne vlade, poleg štednje, skrbiti državno administracijo na minimum in čimveč prepustiti privatnemu sektorju, ki naj bi že radi dobička posloval bolj učinkovito. Pri tem naj pomagajo ministrom sveti, ki morajo biti neodvisni od njihovih departmentov. — Laburisti želijo prenesti mnogo na lokalno upravljanje in tako utesniti birokracijo od zgoraj. Tudi ne podpirajo svetovalnih odborov, ker so lahko preveč odvisni od imenovalcev.

Vprašanje splošne soglasnosti vlade in opozicije glede multikulturalizma je v mnogih pogledih bolj retorične vrednosti. Kakor je to dosegljivo v principu, toliko je različno v izvajanju. Vsi stremimo za uveljavljanje take politike za naselitev, ki je v povezavi in složnosti z avstralsko družbo. Ohraniti pa je in spoštovati kulturno identiteto vsake skupine, ki je sestavni del celote z vsemi ostalimi skupinami. Poti je več, vendar osebno mislim, da je to dosegljivo samo potom izobraževanja, oziroma šolstva. Eden pogojev je poučevanje jezikov etničnih skupin na osnovni in srednješolski stopnji, potem pa — pri zadostnem številu — na univerzah. S povečano zvezno decentralizacijo šolstva bo uveljavljati zahteve še za boljše pogoje poučevanja pri deželnih (States) ministrstvih. Odločilne važnosti — posebno pri drugi generaciji — je, da starši in študentje res imajo namen ohraniti jezik in kulturno dediščino.

Koncem maja je bila že prva seja novega sveta, ki je predlagala vselitveno kvoto za letos 110.000 oseb. Pravtako bodo dokončali "Policy discussion paper", ki ga je pripravil bivši svet za etnične zadeve. Minister je povabil na sejo tudi predstavnika laburistov za etnične zadeve G. M. Young-a, kar je poudarilo važnost etnike ne samo pri vladi, ampak tudi pri opoziciji.

KRUH JE VAŽEN, SVOBODA VAŽNEJŠA, NAJVAŽNEJŠA PA JE NEZLOMLJIVA ZVESTOBA!

(Pod Hitlerjem na smrt obsojeni jezuit Alfred Delp)

ČLOVEŠKI POBLEMI TEHNIČNEGA NAPREDKA

SODOBNA družba je značilna po tehnološkem napredku. Tehnika in znanost sta v ospredju človekovega življenja in delovanja. Človeka nekako silita, da išče nova pota življenja, da odkrije umetnost življenja v novih okoliščinah.

Tehnika in znanost bi naj prinesli zmago človeka nad naravnimi silami. Izredno sta pospešili razvoj proizvodnih sil in tehnologije, a zamajali tudi temelje dosedanjih obstoječih življenjskih nazorov in vrednot. Še posebej tehnika, ki je sicer rezultat človekovega uma in dela, izziva človeka, da se mora prilagajati in spreminjati, če hoče korakati vzporedno s časom in novimi zahtevami življenja. Izgleda, že, da se majojo tudi temelji, na katerih so dosedaj sloneli odnosi med ljudmi ter ljudmi in Bogom Stvarnikom. Zanika se božja pot, nakazana za življenje po naravnem zakonu, in se išče človeško pot neodvisno od vsega, kar ni rezultat človekovega razuma in dela. Človek hoče prikrojiti svet in vesolje po lastni meri.

PRIDOBITEV TEHNIKE IN ZNANOSTI

Veliko se je že doseglo in naredilo. Kar so bile včasih sanje, je dandanes realnost. Tehnika omogoča možnost proizvodnje obilice tvarnih dobrin, mehanizira človekovo delo in ga olajša, omogoča krajšanje delovnega časa, zboljšuje na splošno življenjske pogoje, skrajšuje razdalje in zblizuje ljudi, omogoča človeku celo vstop v vseмирje.

Tehnični napredek je olajšal težka dela, v civiliziranih družbah odpravil delo otrok in mladoletnikov ter jim omogočil študij, zboljšal zdravstveno stanje na delovnih mestih, zmanjšal umrljivost novorojenčkov, zmagal nad mnogimi boleznimi, ki so bile včasih neozdravljive, zboljšalo se je na splošno zdravstveno stanje širokih človeških množic.

Kljub vsemu temu pa se sodobni človek ne čuti srečnega. Mnogi menijo, da tehnika in znanost človeka odtrgata od narave, kateri pripada, ga ji odtujita in podvržeta družbi, iz katere so izrinjeni naravni zakoni sožitja ter nadomeščeni z mehaničnimi, ki so protinaravni.

Nekateri so mnenja, da je človek že izgubil kontrolo nad tehničnim napredkom, kot izgubi šofer kontrolo

nad volanom ter drvi naprej v neznanost brez možnosti usmerjanja. Uničuje človekovega duha in je le njegova bedna karikatura (R. Dvorak). Vedno bolj stopnjuje napetost med ravnovesjem osebne odgovornosti in družbene realnosti, zato je sodobni človek v duševni stiski, kot pravi psiholog A. Trstenjak. In ta stiska je velika. Kaže se na vseh področjih človekovega udejstvovanja.

IZGUBA ŽIVLJENJSKEGA CILJA

Doseženi napredek je človeka pahnil v napuh. Iz napuha zanika božje stvarjenje in se postavlja sam za stvarnika. Čuti se močnega, samozavestnega, občuduje svojo sposobnost, da lahko vse sam naredi. Pri tej vsemogočnosti, ki se kaže predvsem v premaganju ali ukrotitvi naravnih sil, pa ne more rešiti ali razvozlati osnovnega življenjskega problema: ODKOD IN KAM.

Na vprašanje odkod človek in kam vodi življenjska pot, zaradi svojega napuha in vere v znanost ter tehniko ne more najti zadovoljivega odgovora. Začetek življenja je zanj nekaj mehaničnega, materino telo neke vrste laboratorij, v katerem se življenje novega bitja urejuje in kontrolira po zakonih kemije. Pravica do življenja nastopi šele z rojstvom, če je novorojeno človeško bitje seveda popolnoma zdravo, brez hib in napak. Pred rojstvom lahko mati naredi z življenjem, ki ga nosi pod srcem, kar hoče, ker je gospodar svojega telesa, kot je to odločilo tudi vrhovno sodišče Združenih držav Amerike (leta 1973).

Namen človekovega življenja je usposobiti se za pridobivanje tvarnih dobrin in njihovo uživanje. Cilj je sreča, ki se istoveti z obilico dobrin in udobja, ki ga nudi tehnični napredek. Sposobnost pridobivanja dobrin, mesto v tehnološkem procesu in kvantiteta dobrin ter udobnost določata družbeni status človeka, to je njegovo mesto v družbi. Izobilje in status, položaj v družbi, pomenijo nebesa na zemlji. In kaj potem, ob koncu, ko pride starost ali bolezen, nagel konec zemskega potovanja? Na to sodobni človek noče odgovoriti, noče misliti. Izmika se ali naravnost beži pred najvažnejšim življenjskim vprašanjem: kam?

BOG ZA V SILI

Potrošniška miselnost in vera, da tehnika in znanost

lahko odgovorita no vsa življenjska vprašanja, vodita človeka v teoretični in praktični ateizem. Širi se verska indiferentnost, laicizem, nezaupanje do Cerkve. Ne veruje se, ne zaupa v božje odrešenje. Človek se odreši sam, vse lahko naredi sam, ne potrebuje božje pomoči. V Cerkvi ne vidi božje ustanove, ampak neke vrste politično in klerikalno organizacijo in jo kot tako tudi tolerira.

Na mesto zapovedi ljubezni do bližnjega postavlja laicistični humanizem, zato tako pogosto poudarjanje potrebe humanizacije človeških odnosov in gospodarstva. Ta poudarjanja razpravljanja in iskanja pa človeka vodijo v marksizem — kljub temu, da brani zasebno lastnino, ga sprejme kot socialno teorijo, ki bi naj pomagala rešiti težave sodobne družbe.

Hoče biti tolerant, zato sprejema množstvenost idej. Sprejme vse ideje, če mu služijo, vse so zanj enako dobre. Morajo pa biti nove, produkt časa, v katerem živimo. Zato hoče prelomiti s tradicijo in preteklostjo ter noče z njima nobenih vezi. V tem vidi svobodo.

Swoboda mora biti absolutna. Zato odklanja vsako avtoriteto, če nima tehnične in znanstvene utemeljitve ali če ne služi tehniki in znanosti. Ne sprejme in ne tolerira nobenih omejitev temu pojmovanju svobode, čeprav izhajajo iz naravnih in božjih zakonov.

Boji se pogledati v svojo realnost, v svojo notranjost in jo urediti. Živi z zunanjim svetom, beži pred mirom, išče zabave in razvedrila. Boji se srečati sam s svojo vestjo in dušo.

Kot že rečeno, Boga ne priznava, a ga tudi popolnoma ne zanika kljub svojemu ateizmu. Ni popoln ateist. Pravijo, da je popolnih ateistov dandanes zelo malo. Ako se vpraša sodobnika, če veruje v Boga in vidi, da je vprašanje resno, dobimo odgovor, da ga to vprašanje ne zanima, dokler mu gre dobro, tako kot si želi. Kadar pa pridejo težave, neuspehi, nerazumevanje, trpljenje, takrat pa potrebuje nekoga, h kateremu se zateče. In takrat je Bog edini, ki se mu lahko zaupa in razkrije. Takrat, da Bog obstoja. Bog za pomoč v sili in težavah.

VZGOJA IN IZOBRAZBA

Kot je na eni strani velika težnja človeka, iznebiti se Boga, kadar ga ne potrebuje, tako je na drugi strani velika težnja po izobrazbi. S tem se noče reči, da je tudi veliko volje do učenja.

V civiliziranem svetu se izobrazbi posveča veliko pozornosti in truda. Nepismenost se stalno zmanjšuje. Število šolskih zavodov stalno narašča, enako se množijo tudi ustanove in literatura za vzgojo in izobrazbo otrok ter odraslih.

Pri vseh teh prizadevanjih za vzgojo in izobrazbo pa je značilno, da človek nima volje za misliti, razmišljati in presojsati. Ima slepo zaupanje v znanost, ki ni samo vir tehničnega napredka, ampak tudi resnice. K temu zelo pomaga enciklopedični način izobrazbe, ki prevladuje v sodobnih šolskih ustanovah.

Namen in cilj vzgoje ter izobrazbe je pripraviti

človeka za življenje. Vzgoja naj pripravi človeka, da živi dostojno in spodobno, izobrazba pa ga pripravi za poklic, s katerim služi bližnjemu in sebi. Tukaj je važna predvsem poklicna izbira.

Naravno je, da mora biti izbira poklica svobodna, da si vsak izbere tistega, za katerega čuti največ sposobnosti, za katerega je poklican. Sodobni tehnični napredek to svobodo izbire poklica omejuje ali celo onemogoča. Važni so samo poklici, ki tehniki direktno služijo, ki so tehničnega značaja. Tehnika je izpodrinila v precejšnji meri humanistične poklice, oziroma jim je odmerila v družbi drugorazredno mesto. Tudi nagrajevanje ali zaslužek je v tehničnih poklicih veliko višji kot v ostalih ne glede na opravljeno delo. Na to se ozirajo predvsem mladi pri izbiri poklica in smo priče velikega navala na tehnične izobraževalne ustanove.

V veliko primerih pri izbiri poklica ni več odločilna sposobnost in veselje, ampak zaslužek. Tako imamo dandanes poklicne tehnike in strokovnjake, ki res delajo iz poklica, pa tudi maskirane, ki poklic igrajo kot igralec svojo vlogo v gledališču. Grede se tehnike in strokovnjake in ti dandanes prevladujejo. Njihova igrska sposobnost, ne strokovna, je neverjetna in zasenčijo resnične strokovnjake. Ker so polni ambicioznosti kljub svoji strokovni nesposobnosti, a z dobrim igralskim talentom, zasedajo ključne položaje in vodilna mesta. Kvarne posledice se že kažejo.

Ker povpraševanje po tehničnih poklicih narašča, je narasel tudi vpis na tehnične šole in univerze. Posebej velik naval je na univerze, tako da obstoječe ne morejo sprejeti vseh kandidatov. Zato se ustanavljajo nove. Pri ustanavljanju teh se ne upošteva, če je na razpolago odgovarjajoči učiteljski kader, dovolj znanstvenikov pedagogov in strokovnjakov. Tako zasedajo univerzitetne stolice za to nepripravljeni učitelji, kar je občutno znižalo raven univerzitetnega študija. Sodobna univerza ni več tista ustanova znanosti, kot je bila stoletja. Z navalom študentov se je še politizirala, kar pomeni, da je dnevna politika prestopila prag univerzitetnih predavalnic. Večkrat se zaradi tega onemogoča redni študij in odklanja znanstvenike, ki ne soglašajo z določeno politično ideologijo. Zopet dodaten udarec znanstveni ravni študija.

Ker študentom v mnogih primerih ne gre za znanje, ampak samo za akademski naslov, je vrednost univerzitetne diplome že precej izmalničena. Tako že nekatere univerze delijo diplomante v več kategorij; ustanove, ki potrebujejo strokovnjake, sprejemajo samo diplomante prve kategorije. To potrjuje resnico, da kdor med študijem ne pokaže resničnega zanimanja za poklicno usposobljenost in znanstveni napredek, mu univerzitetni študij ne koristi mnogo. Na univerzah, kjer hočejo ohraniti tradicionalno znanstveno raven študija, so mnenja, naj v bodoče specialiste, ki jih potrebuje tehnika in proizvodnja, usposabljaajo srednje šole in praksa, univerza pa naj ohrani svoje resnično znanstveno poslanstvo.

NOVE BOLEZNI

Zaradi pomanjkljive vzgoje in izobrazbe ter nečloveških odnosov v počlovečeni ali humanizirani tehnološki družbi, je vedno več ljudi duševno bolnih. Ne morejo razumeti ali se prilagoditi okolju, v katerem se nahajajo, ali slediti ritmu, ki ga zahteva tehnološki proces. To nam pokaže, da sta znanost in tehnika omejili ali odpravili nekatere bolezni in podaljšali življenjsko dobo človeštvu, a sta istočasno tudi povzročiteljici novih bolezni in nadlog človeštva.

Vzemimo za primer produkcijski proces. Novi sistemi, ki se uvajajo ali jih zahtevajo stroji, so spremenili način dela in ritem življenja. Delo se opravlja mrzlično, način ciljem čimvečjega uspeha in zasluzka. Ta želja po boljšem zasluzku in napredku človeka priganja, da napne vse sile, dejansko več kot zmore normalno, samo da mu nihče ne bi očitil, da zaostaja za drugimi v tej brezbrizni in nečloveški tekmi. Živi v stalni napetosti, s strahom v podzavesti, kar povzroča nemir in bolezni duha. Zgublja svojo individualnost in osebnost, postaja del mase, številka, ki velja toliko, kolikor donša. To je ena stran, ker ta proces in mrzlica ne zajemata vseh. Oni, ki ta proces vodijo in stojijo ob strani kot opazovalci ali da ga kontrolirajo, ali pa so enostavno v brezdelju, ne vidijo, da tisti v vrtincu in vrvežu več ne zmorejo, da je pritisk presegel višek možnega in človeškega. Postopanje teh povzroča v drugih zagrenjenost in občutek krivice ter izkoriščanja, ki pa se sicer ne da tako konkretno dokazati, kot se je lahko v začetni dobi industrializacije. Zmotno in krivično ravnanje voditeljev ali lastnikov podjetij, vodilnih tehnikov ter večkrat tudi politikov je vzrok novih bolezni sodobnega človeka.

Mrzlica obravnavanja človekovega življenja in dela po tehnološkem receptu se je prenesla že na vsa

področja — nič ni izvzeto, tudi v študij in izobrazbo. Kljub obilici dobrin in velikemu ugodju jih je zelo malo, ki so resnično zadovoljni, še manj pa je srečnih. Pogledajmo samo, kako reagira študirajoča mladina. Še nikoli ni živila v tako dobrih gmotnih razmerah in izobilju, vsaj večina, a ni zadovoljna, niti z vzgojo in izobrazbo, ki se ji nudi. To vse odklanja, kar pokaže na različne načine. Odklon je morda najbolj jasno prišel do izraza v dogodkih ob koncu maja 1968 v Parizu. Kljub temu, da je pri vseh razgrajanjih imel marksizem vodilno besedo, ni dal vzroka za izgrede — dal je samo pobudo in spretno izrabil razpoloženje mladih. Gnev je izhajal od drugod in se morda še nikoli v zgodovini ni zgodilo, da bi mladi študentje z napisanimi tablam po ulicah zahtevali smrt očetov, tistih očetov, ki jim gradijo napredek z vizijo popolne tehnokratske družbe. Tudi to je huda bolezen našega časa, kruta obsodba človeka, ki gradi napredek brez Boga, brez morale in spoštovanja človeka.

IN KAJ POTEK?

In po vsem povedanem, kar je samo drobec realnosti, naj odklonimo vse pridobitve tehničnega napredka? Ne, pot ne gre nazaj, vodi naprej.

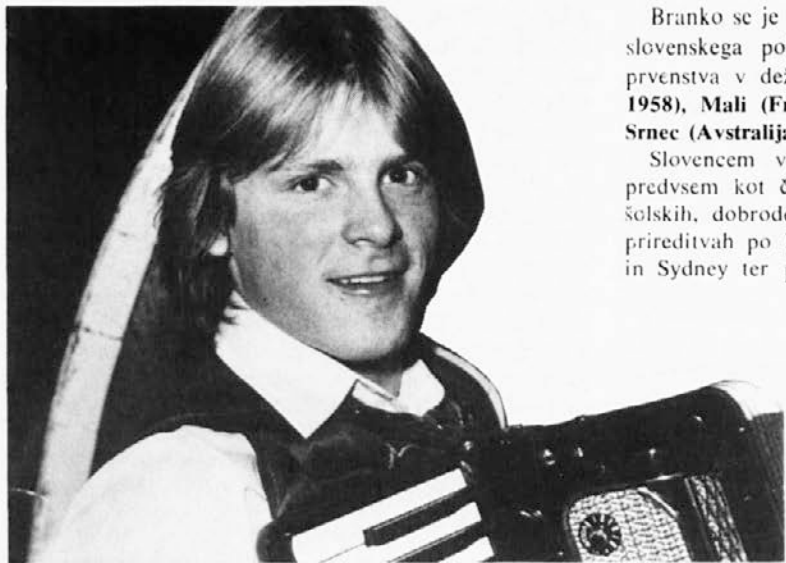
Poleg drugih dolžnosti in obveznosti ima človek tudi dolžnost, da se trudi za tehnični napredek. Ta dolžnost izhaja iz božjega naročila ob stvarjenju, da si naj človek podvrže zemljo (J. Höffner). Vse mu je dano na razpolago, da uporablja, raziskuje, odkriva in napreduje.

Zato: pozdravljena tehnika, a ne kot CILJ, ampak le kot SREDSTVO življenja, v pomoč človeku za doseg nadnaravnih ciljev in vrednot. Dobrodošla, a ne kot GOSPODAR nad človekom, ampak kot SLUŽABNICA, ki služi za plemenite cilje življenja in pomaga graditi svet medsebojnega spoštovanja, pomoči in krščanske ljubezni.

AVGUST HORVAT

Frankolovo pri Celju

Branko se je uvrstil med trojico harmonikarjev, ki so slovenskega pokolenja in so doslej osvojili državna prvenstva v deželi, kjer živijo. To so **Lipovec (ZDA, 1958)**, **Mali (Francija)** in sedaj naš **Branko Tomažič-Srnc (Avstralija)**.

Slovenec v Melbournu je Branko dobro poznan predvsem kot član orkestra "Planinci", ki je igral na šolskih, dobrodelnih, zabavnih, etničnih in tekmovalnih prireditvah po Melbournu, potoval pa tudi v Canberro in Sydney ter pet let žel lepe uspehe. Fantje so radi

Avstralskega prvaka imamo . . .

ZA LETOS je zaključeno finalno tekmovanje glasbenikov-harmonikarjev za prvenstvo Avstralije. To organizira vsako leto Accordion Society of Australia in sicer po skupinah glede na zahtevnost skladbe in starost — za soliste in orkestre. Najboljšim podeljuje zaslužene naslove in diplome.

Po izbirnih tekmovanjih po posameznih avstralskih deželah je prišlo v finale skupine do šestnajst let starosti sedemnajst mladinskih solistov za klavirsko harmoniko. Tekmovanja so trajala tri dni in svečana razglasitev rezultatov je bila dne 16. maja 1981 v Dallas Brook Hall v Melbournu. In takrat smo zaslišali znano slovensko ime: **BRANKO TOMAŽIČ-SRNEC iz Ringwooda je osvojil prvo mesto in naslov mladinskega prvaka Avstralije v solo-igranju na klavirsko harmoniko. Temu je kmalu sledil tudi razglas, da je Branko v odprtem tekmovanju dosegel tudi drugo mesto v konkurenci z enaindvajsetimi harmonikarji. Oboje je potrditev njegovega velikega talenta in mojstrstva igranja.**

Branko si je pridobil naslov prvaka z odlično odigrano melodično, vendar tehnično kaj zahtevno skladbo "Tržaška overtura" (Trieste-overtura, Pietro Deira). V igranju je pokazal vse, kar ga še posebno odlikuje: muzikalnost, izreden spomin, čista tonska kontrola in močni prstni prijemi, da naštejemo vsaj nekaj teh potrebnih odlik.

Naj omenim, da se je tekmovanja udeležila tudi slovensko dekle — Lydia Anne Lah iz Vermont South. Ni dosegla prvih mest, a je dobro in korajžno igrala.

Na tej veliki in lepi koncertni prireditvi smo slišali tudi velike orkestre. Eden takih je bil orkester iz St. Albansa, ki je štel štirideset harmonikarjev. Omenjam zato, ker je to kraj s pretežno veliko slovenskimi naseljenci v Melbournu, pa ni bilo našega obraza med muzikanti.

igrali v svoje zadovoljstvo, kot so včasih rekli: nekaj za meh, nekaj za smeh. Prav letos so se razšli. Branko in starejši brat Igor igrata zdaj v stalnem orkestru ob sobotah in nedeljah.

Manj znano je, da je Branko že dostikrat nastopal z vedno večjim uspehom na raznih solističnih tekmovanjih in tudi na televiziji. Iz ocen, poleg bodrilnih kritik, sta razvidna priznavanje izrednega talenta in vzpodbuda za resno delo. A to njemu ni dvakrat reči, kajti za igranje na harmoniko je naravnost fanatično zagrizen. Komaj zjutraj vstane, že prične vaditi. Oče se je odrekel vinski kleti in predelal prostor v bunker, da je hiša akustično izolirana.

Branko sedaj obiskuje predzadnji letnik srednje šole. Dober študent v glasbi, matematiki in biologiji. Nekam slabši je v jeziki, a to mu ni zameriti, ko vendar tako dobro obvlada najlepši univerzalni jezik — glasbo. Poleg harmonike se uči igrati tudi klavir.

O mnogem si fant še ni na jasnem, odločen pa je, da se bo poklicno posvetil študiju in igranju harmonike. Upa, da bo šel na izpopolnjevanje v Evropo in Ameriko. Tudi v pogovoru z njim se čuti, da je rojen muzikant in z obilico navdušenja v srcu. Res odprta pot za mladostnika šestnajstih let, ki je z leti tako dobro napredoval, da se še vedno samo čudimo, kako hitro je mogel druge prekositi.

Branku čestitamo za vrhunski uspeh in smo ponosni, ker je njegov uspeh tudi prispevek slovenskega porekla avstralski skupnosti. Naše spoštovanje pa tudi staršem, saj brez njihove podpore mladi Branko ne bi mogel razviti svojega talenta, vsaj ne v taki meri, kot ga je.

V skrbi za izobraževanje svojih otrok so Srncevi res zgljedna in posnemanja vredna družina. Ni jim žal ne časa in ne denarja, da usposobijo otroke v dobre in delovne člane naše družbe.

D.C.

DRAGI prijatelj!
Mogoče Vas, ki živite tam na drugem koncu sveta, to niti ne bo toliko zanimalo. Gotovo ste že malo pozabili na tiste žalostne čase, nekoliko pa Vam je mirnejše in boljše življenje zacelilo stare rane in olajšalo spomin na preživete grenke dni. Meni pa so sedla leta na zgrbančen hrbet in boli me vedno bolj. Namesto da bi sedel v zapeček ter ujekal vnuke, moram bolj kot kdajkoli prej trdo držati za plug, sekiro in koso, da pridelam kruh.

To so težki dnevi za človeka mojih let!
Razumeli me boste, zakaj se, starec, zjočem, da me je samega sebe sram, ko se ob pogledu na prazno zibel, ki jo razjeda prah, spomnim na prvega sina, kateremu sem izročil dom v varstvo in vodstvo, in na drugega, ki ga je bilo povsod le zdravje in pesem in vrisk.

Mogoče se Vam zdaj ne bo čudno zdelo, da sem se torej skrivaj napotil za novo obletnico v Teharje, kajti toliko se je šušljalo, da so nam tam pobili naše sinove, upanje in srečo.

Iskat sem šel skrite grobove, kamor so jih pométali zvezane, gole, razbičane in še napol žive. Našo kri, naše seme za bodoče dni!

Niso jih vprašali po krivdi, niso jim sodili po postavljenih zakonih! Po vpitju podivjane množice, ki ji je otrprnila vest!

Šel sem po nje, ker je dom grozno prazen in zemlja brez gospodarja. Jaz starec sem romal na grobišča brez križev, da bi izkričal tam svojo bolečino!

Moj Bog, kaj se dočakal v teh sivih dneh!

Napotil sem se v junijskem času, ko so praznovali pod rušo svoj god — god v objemu s Smrtjo. Rože po travnikih so dehtele in klicale kosca, da mu podležejo. Dnevi so se prelivali v toploto. Vendar je nad vasmí in polji plapolal dih žalosti, kakor ves čas, odkar so odšli.

Odšel sem torej na pot z upanjem in vero, da ju najdem, svoja sinova, najdem vsaj nekje pod rušo.

V tistih hišah, kake pol ure nad Teharjem, sem našel dobre ljudi. Povedali so mi vsaj nekoliko, kako je bilo v tistih nočeh, ko so od mraka do zore brneli po cestah zaplenjeni nemški tovarnjaki, vozeč našo mlado kri v smrt.

Kmalu po polnoči sem se že plazil po stezi,

ki so mi jo označili za pravo, proti cilju. Ko je prvi svit novega dne poljubil noč, sem našel pravi kraj, ki mi ga je opisal dobri starec iz kočee spodaj. Gozd, sam gozd okrog in okrog. V mene leze skoraj bojazen. Opozorili so me, da je prepovedano biti tu. Če me dobijo, bom šel za sinovi. Pa kaj to! Za mojo sivo glavo ni tega strahu. Jaz moram najti svoje fante, njihovo počivališče, kraj njihovega mrtvega miru.

Počenil sem k debelemu deblu, da pričakam dan.

V stezo, po kateri sem pridrsal sem gori, so vtisnjene stopinje naših mučenicov, kakor so nekoč Kristusove pričale o poti na Kalvarijo. Razbičane procesije v smrt vodečih so drsele po njej, padajoči obrazi so jo pognojili s krvjo, da cveto zdaj na njenih obronkih vijolice in trobentice. Ta gozd okrog je slišal njihove tožbe in klice, njihovo molitev in poslednje pozdrave domu in domačim. Pa gozd molči, drevesa ne govorijo, ne pričajo. Kje je čarodej, da udari s čarobno palico ob njih debela, da razodenejo poslednjo skrivnost o njih, da zakriče v svet o moritvah in o skrivnem pokopu naših mučencev, ki jih je veliki zaveznik z zapada izdal janičarju kot predplačilo za obilno večerjo na obrežju blejskega jezera? Kje je angel, ki bi s trombo oznanal svetu svobodo in bi tudi ti, nasilno od krvnih bratov pomorjeni, vstali in se napotili v lepše domove?

Nenadoma me predrami jutranji ptičji spev. Nekje v vejah smrek se je zbudilo in sonce se je že skoraj dotaknilo vrhuncev hribov.

Obrnem se. Planota, kakor so mi jo bili bežno naslikali: na treh straneh gozd, le na eni je zasekan izhod. Tam zadaj, le malo višje, pa opazim vas iz barak, obdanih z visoko žično mrežo. Plazim se proti izhodu, izogibajoč se njihove bližine.

Obstanem na grebenu. Pod mano leži dolinica,

še vsa mračna, speča. Zgodnji svet je še ni predramil. V svojem spanju je mrtva, neprijazna. Strmim v njo. Rekli so mi, da so iz nje lajali rafali in da so se od tam trgali klici onemoglih, zaznamovanih po koščenem členu Smrti. Motrim to zemljo, ki bi ji človek dal označbo svetosti, saj so jo mučeni z nedolžno krvjo blagoslovili.

Čez čas, ko se oči sprjaznijo s somrakom, se mi le zdi, da se vleče po dolgem nasip, visok za več kot človeško postavo in nekaj korakov širok. Kaj je to? V bok temu se dviga drug tak nasip, zadaj še tretji. Zelena trava jih prerašča.

Grobovi, dolgi, neizmerno dolgi in prepolni grobovi. — — —

Spreleti me. Blizu sem jim. Srce mi je ob tem spoznanju skoraj nehalo biti, kri, kakor da se mi je v žilah spremenila v ledene curke. Tu so, v tej ozki in samotni dolinici, nad katero le smreke ječijo in tožijo v svojem domačem jeziku in čakajo tolmača, da njihove tožbe svetu razodene.

Med ta dva stisnjena bregova so jih skrili morilci, da bi jih matere in očetje ne našli in da bi svet ne zvedel zanje.

Rahlo se je trgal jutranji glas zvona iz teharske cerkve sem gor, kakor bi blagoslavljal in poljuboval dolge gomile, pod katerimi sta umolknila pesem in vrisk tolikih mladosti. V prst se drobi vsa neskončna moč mladih dni, ki je koprnela

po življenju in hotela postavljati gradove svojih sanj!

Tu ležita tudi moja dva fanta. Moja kri je oškropila to zemljo — ko bi bila vsaj moja, domačo! Kdaj požene žetev iz te setve?

Zakaj niso prišli po mene, zgrbljenega, izžetega starca — in pustili mladost, ki bi dajala zrele in bogate sadove?

Da je bilo dano starcu dočakati to žalost! Videti grobišča brez križev! Zreti v kraj, kjer toliko ljubezni izgineva v prst! Toliko ljubezni... Toliko svetlih, novih načrtov!

"Bodi dober z njimi, ljubeznivi Bog, ki si dopustil svojim zvestim služabnikom umreti take grenke in žalostne smrti v samotnem kraju, in dvigni jih v sijaju in poveličanju na svojo desnico, kakor so to za svojo zvesto službo Tebi in narodu zaslužili! Pregarjavcem in morilcem pa podeli posebno milost spoznanja: da bi za svoj zločin prosili odpuščenja Tebe, najvišjega Sodnika! Amen!"

Tako sem prosil zanje na njihov godovni dan, pobral s težko roko grudo prsti in jo vrgal v dolinico na skupno gomilo, da bi jim bilo lažje pod njo počivati.

Dragi! Starec Vas prosi, spomnite se tudi Vi na te svoje brate in molite zanje!

Lep pozdrav od Poldeta.

JOŽE KRIVEC

BREZJE, kamor roma na leto do pol milijona Slovencev

KATOLIŠKI ŠKOFJE, zbrani na rednem pomladanskem zasedanju ŠKJ v Zagrebu dne 28. do 30. aprila 1981, dajemo — ob izjavah nekaterih predstavnikov družbenih forumov in sredstev javnega obveščanja v zadnjem času v zvezi z delovanjem katoliške Cerkve v Jugoslaviji — za javnost naslednjo soglasno izjavo:

1. Ob opravljanju svoje škofovske službe si prizadevamo za spoštovanje in ljubezen do tistih oseb, ki drugače mislijo in delajo kakor mi, ne moremo pa biti ravnodušni do resnice in do tega, kar je dobro. Nenehno se zavedamo, da svojsko poslanstvo Cerkve ni politično, pač pa religiozne narave, tj. posvečeno širjenju božjega kraljestva in zveličanju duš. Mi ljubimo svoje narode, ki jim pripadamo, in smo lojalni do zakonite oblasti, zavračamo pa odločno očitek, da imamo kakršne koli zahteve politične narave ali želje po privilegijih v družbi. Noben škof pa se ne more odreči pravici do neoviranega poslanstva in prav tako se tudi ne more odreči dolžnosti, da izreče moralno sodbo, kadar to zahtevajo temeljne pravice človekove osebe ali zveličanje duš.

2. Obzalujeemo pa, da tu in tam napačno razlagajo naše versko delovanje, ki ima svoje temelje v božjih zakonih. Naše poslanstvo je v tem, da opozarjamo na kršenje pravic, kadar so verniki v praksi zapostavljeni. Poudarjamo, da bi izdali svoje škofovsko poslanstvo, če ne bi z vsemi dovoljenimi sredstvi opozarjali in branili naših vernikov pred ateizacijo, ki se v naši družbi načrtno izvaja.

3. Ustava in zakon zagotavljata verske svoboščine, kakršne so na primer: svobodni stiki s Svetim sedežem,

svobodno imenovanje škofov in nameščanje duhovnikov ter drugih cerkvenih uslužbencev; svoboda evangelizacije in katehizacije, svoboda verskega tiska.

Vendar pa so nekatere od teh in druge svoboščine v praksi občutno omejene, npr.: zapostavljanje vernikov v družbi in v javnem življenju; pritisk na starše in mladino zaradi obiskovanja verouka; izključevanje vere in Cerkve iz sredstev javnega obveščanja; omejevanje verskih pravic vernikom v nekaterih bolnišnicah, v nekaterih družbenih domovih in v zaporih, kadar ti želijo in prosijo za pomoč duhovnika; verni vojaki ne morejo opravljati svojih verskih dolžnosti; težave pri gradnji novih cerkvenih objektov.

4. Ob primeru kardinala Alojzija Stepinca* izjavljamo, da smo priče spontanega spoštovanja, ki se stalno razodeva na njegovem grobu. Upamo, da bo vrhovna Cerkev nekega dne izrekla svojo sodbo o tem spoštovanju in o osebnosti kardinala Stepinca, ko bo objektivno raziskala vsa pričevanja.

5. Katoliška Cerkev v Jugoslaviji opravlja svoje poslanstvo v moči Kristusovega nauka v popolnem soglasju s Svetim sedežem in trdni edinosti in sodelovanju škofov in vseh krajevnih Cerkva naših narodov.

V duhu drugega vatikanskega cerkvenega zbora je naša Cerkev pripravljena sodelovati z drugimi Cerkvami verskimi skupnostmi in z našo družbo v službi človeka na temelju enakopravnosti, medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Želimo si mirno in pravično sožitje z vsemi državljani. Menimo, da sodi med temeljne državljanske pravice javna obramba na javne obtožbe, v iskanju rešitve spornih vprašanj pa iskren, odprt in svoboden dialog.

V Zagrebu, 30. aprila 1981

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE

*Tu je mišljen nedavni napad na pokojnega kardinala in zagrebskega nadškofa Alojzija Stepinca. Jakov Blažević, takratni državni tožilec na Stepinčevem krivičnem procesu, danes pa predsednik predsedstva SR Hrvaške, mu je namreč v svojih "Spominih" posvetil kar cel zvezek pod naslovom "Meč in ne mir". Na njegove ostre in neosnovane napade je 9. februarja

(na predvečer obletnice Stepinčeve smrti — umrl je 10.2. 1960 v Krašiču) preko vatikanskega radia odgovoril kardinal Šeper in jih označil za navadno "zgodovinsko potvorbo". Naslednji dan pa je ob spominski maši v zagrebski stolnici tudi nadškof Kuharić neustrašeno zavrnil krivične napade. Zdaj so se oglasili še vsi zbrani škofje. — Op. ur.

p. basil tipka...

Fr. Basil Valentin O.F.M.,
Baraga House,
19 A'Beckett St., Kew Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, Slomšek House
4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

5. junija 1981 •

• Menda je prvič, da razmišljam, kaj naj bi poročal. Od zadnje tipkarije se ni zgodilo kaj posebnega, še celo umrl ni nihče naših, kar je zadnji čas res izredno, saj smo imeli po dva ali tri pokojne na mesec. Pač pa je šlo precej časa za obiske rojakov po bolnišnicah. A o bolnikih ne poročam, ker sem uvidel, da večina izmed njih nima rada oglaševanja. Sorodniki in najbližji tako vedo zanje in to je menda dovolj. Raje se jih spomnimo pri maši.

• Omeniti pa le moram, da še vedno pogrešamo v cerkvi glas orgel, ker sestra Silvestra zaradi operacije kolku se ne more iz sestrske hiše. Vsekakor je operacija po mnenju zdravnikov dobro uspela in za to smo Bogu iz srca hvaležni. Pri mašah pa imamo medtem ljudsko petje brez spremljave in bomo nekako zdržali. Sestri Silvestri pa želimo skorajšnje in popolno okrevanje.

• Krsta naša knjiga tokrat ni vpisala nobenega, poročna knjiga pa je bogatejša za dva vpisa: 16. maja je bila poroka **Jolande Marije Brezovec** iz North Altone, ki je bila rojena v Melbourneu in sem jo krstil v Yarraville kmalu po prihodu. Pred oltarjem jo je pričakal **Keith Stuart Ryding**, ki je kot mlad fant s starši prišel iz Anglije. Oba sta po poklicu učitelja in v šoli sta se spoznala. — Dne 23. maja pa sta si podala roke **Ivan Čmrlec** in **Vera Čanji**. Ženin je iz Černe, nevesta pa iz Dobanovcev v Vojvodini.

Naj dodam še dva poročna para, ki nista bila poročena v naši cerkvi: 28. marca sta si v cerkvi sv. Tomaža Moora, Hadfield, obljubila zakonsko zvestobo **Veronika Hartman** in **David Semini**. Nevesta je iz znane družine Franca Hartmana, seveda že tukaj rojena. — Dne 25. aprila pa sta si podala roke **Mario Polh** in **Zdenka Gustinčič**. Oba sta iz slovenskih družin, ženin iz Altone, nevesta iz West Footscraya. Poročila sta se pri Mariji vedne pomoči, Maidstone, nevestini krstni cerkvi.

Vsem štirim parom naše najboljše želje na pot!

• K veselemu oznanilu v zadnji številki, da bo imel naš bogoslovec br. Bernard 12. julija novo mašo v svoji krstni fari Šmihel nad Mozirjem, naj dodamo še tole: mašniško posvečenje bo prejel na praznik svetih apostolov Petra in Pavla (29. junija) v Mariboru. Z njim bo posvečenih še osem škofijskih novomašnikov in en jezuitski pater. Posvečeval bo seveda novi mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Br. Bernarda in ostale letošnje slovenske novomašnike v junijskih dneh ponovno priporočam v spomin pred Gospodom.

• Nedavno smo imeli obisk iz Trsta. Med nami je bila gđc. Roberta Vremec, ki je uslužbena pri Radiu Trst. Od vodstva slovenskih oddaj nam je prinesla v spomin kaseto o slovenskem romanju v Rim s celotnim potekom in papeževim govorom v slovenščini. Izdal jo je tržaški radio v spomin na nepozabne trenutke rojakov iz matične domovine in zamejstva pri svetem očetu. Zahvaljujemo se za pozornost.

• Na prvo julijsko nedeljo (letos 5. julija, torej na sam praznik sv. Cirila in Metoda) bomo slavili zavetnika naše cerkve. Vabljeni ste k slovesnemu bogoslužju ob desetih, po cerkveni slovesnosti pa tudi v dvorano k naši tradicionalni zašuski. Gospodinja že zdaj naprošam, da spet doma kaj pripravijo in prinesejo s seboj ter s tem pomagajo članicam Društva sv. Eme, ki skrbe za postrežbo.

Letos imamo še več vzroka praznovati, saj sta zavetnika naše cerkve postala tudi posebna zavetnika Evrope. Morda je vredno omeniti, da je naša cerkev edina katoliška cerkev zahodnega obreda na avstralski celinici, ki je posvečena slovanskima apostoloma.

Proščenjske kuvertice za dar k vzdrževanju našega verskega središča boste prejeli po pošti. Bog naj vsem dobotnikom bogato povrne!

• Po praznovanju zavetnikov naše cerkve sv. Cirila in Metoda na prvo julijsko nedeljo si zapomnite še sledeče datume, ki melbournske Slovence vabijo v versko skupnost:

Na nedeljo 26. julija popoldne ob treh se bomo v stolnici pridružili ostalim narodnostim v skupni molitvi za narode brez resnične svobode.

Na prvo nedeljo v avgustu (2. avgusta) po deseti maši bo v dvorani LETNI SEJEM v priredbi Društva sv. Eme.

Na nedeljo 23. avgusta popoldne bo v naši dvorani MLADINSKI KONCERT. Upam, da bo kaj prijav. Doslej se je kot prvi prijavil ansambel "Triglav", nastop pa je obljubil tudi letošnji avstralski prvak harmonikar — Branko Tomažič-Srnc. Mladi pevci in muzikanti — vabljeni k nastopu!

Na prvo nedeljo v septembru imamo po deseti maši OČETOVSKO PROSLAVO.

Na tretjo nedeljo v septembru (20. septembra) je na vrsti DAN OSTARELIH in pa WALKATHON mladine za bodoči Dom počitka.

Že zdaj zabeležite te datume za gotovo udeležbo. In seveda: že zdaj tudi iskreno vabljene med nas!

• Moji prošnji za stare številke MISLI so mnogi ustregli in se vsem iz srca zahvaljujem. Preveč je imen, da bi vsakega posebej imenoval, za nekatera pa sploh ne vem, ker so prinesli paket v moji odsotnosti ali ga

poslali brez imena. Toliko naj pa le rečem, da je bil rojak arhitekt Robert C. Mejač iz Queenslanda prvi, ki je ugodil prošnji.

Enako naj se iz srca zahvalim vsem številnim rojakom, ki so mi na prošnjo v MISLIH poslali ali prinesli razne narodne predmete za našo okradeno razstavno omaro. Bog povrni vsem in če še kdo lahko kaj narodnega pogreša, bo hvaležno sprejeto.

• Večerno mašo bomo imeli v juliju na prvi petek (3. julija) in pa na četrtek 16. julija, ko obhajamo praznik Karmelske Matere božje. Vabljeni!

Naj jezik materin živi,
bohotno skuša se razviti!
Naj rod za rodom ga goji
in lepša v skrbi plemeniti!

Izseljenski pesnik
LUDOVIK CEGLAR

MLADINSKI KONCERT

... bomo priredili tudi letos, da ostanemo zvesti že šestletni tradiciji. Bo kot običajno med počitnicami, na nedeljo, 23. AVGUSTA popoldne v dvorani melbournskega verskega središča. Veseli bomo, če bo za nastop kaj prijavi tudi iz drugih krajev, drugače pa bo pač krajevnega značaja. Dobiček prireditve je zopet namenjen Fondu za bodoči DOM POČITKA.

Ker bodo glasbeni in pevski nastopi — kakor so bili že tri leta — brez tekmovanja, zato odpadejo tudi pogoji prvih let. Pogoj je le eden: da nastopa slovenska mladina, ki se pravočasno prijavi z glasbeno ali pevsko točko, skupinsko ali posamič. Kdor želi nastopiti, naj do konca julija predloži svoj spored, da ga po dogovoru uskladimo s celoto in ne bo ponavljanja istih pesmi. Zadnji prijavljeni bodo prisli v poštev le, če trajanje koncerta še ne bo izpolnjeno. Zato pohitite! Ustregli boste s tem tudi nam in nam olajšali planiranje prireditve. V slučaju, da ne bi bilo dovolj mladinskih priglasevcev, bomo k sodelovanju kot goste povabili tudi starejše člane naše skupnosti.

Prepričani smo, da bo z dobro voljo in sodelovanjem tudi letošnji KONCERT lahko lep uspeh, ki nam bo v domači sproščenosti nudil obilico užitka.

Goriška brda

izpod

Triglava

SKLAD pokojnega arhitekta Jožeta Plečnika podeljuje posebne **Plečnikove nagrade**. Letos so bile na slovesnosti v Narodni galeriji podeljene za leto 1979 in 1980. Za leto 1979 sta prejela nagradi arhitekt Dušan Moškón (kot priznanje za ambientalne ureditve in realizacije mestne arhitekture v Ormožu) in pa umetnostni zgodovinar dr. Damjan Prelovšek (za raziskovalna dela zlasti na tematiki Plečnikovega dunajskega opusa). Nagrado za leto 1980 pa je prejel arhitekt in arhitekturni teoretik akademik prof. Marjan Mušič (zlasti kot priznanje znanstvenih in pedagoških dosežkov).

Nedavno je izšla dr. Prelovškova v nemščini pisana knjiga "Josef Plečnik, Wiener Arbeiten von 1896 bis 1914", ki jo je izdala dunajska založba Tusch.

DOMA PRAVIJO, da peče najboljši kruh grosupeljska pekarna in Ljubljanci kar redno povprašujejo po njem. Določene vrste kruha delajo ročno, kar vsekakor vpliva na kvaliteto. Lani je grosupeljska pekarna napekla vsega skupaj 3600 ton kruha in polovico tega je pojedla Ljubljana. Pekarno so leta 1979 modernizirali in povečali, zdaj pa obljublajo razširitev proizvodnje raznih vrst peciva.

STO LET je preteklo letos v aprilu, kar so v Rajhenburg (zdaj se imenuje Brestanica) prišli francoski trapisti. Dne 21. aprila 1881 jih je prišlo prvih šest, ki se niso hoteli podrediti odloku francoske vlade, da morajo odložiti redovno obleko. Prišli so iz dumskega samostana pri Lyonu, rajhenburški grad pa je zanje kupila bogata družina. Spremenili so ga v hišo molitve in žrtev ter šestdeset let mirno živeli. Njih meniška družina je bila kaj velika, saj je leta 1941 štela 90 ljudi. A prišla je vojna in nemški okupator je

rajhenburške trapiste pregnal, samostan pa spremenil v zbirno taborišče na izgnanstvo obsojenih Slovencev: skoraj 45.000 Slovencev je odtod šlo v pregnanstvo v Šlezijo, v Srbijo, na Hrvaško . . .

Po končani vojni so se menihi vrnili, pa doživeli ponovno "osvoboditev": leta 1947 so jih novi oblastniki razlastili in kot prej okupator pogнали po svetu, nekateri pa so morali tudi skozi zapore (opat p. Pij Novak je šel trikrat skozi "prevzgojo"). Samostan so predelali v žensko kaznilnico, po desetih letih pa v zapore za prevzgojo "mejašev" — tistih, ki so jih ujeli pri begu na meji. Zadnjih petnajst let jet samostan prazen. Po poročilih ga mislijo zdaj spremeniti v muzej slovenskih pregnancev.

Stoletnice prihoda prvih trapistov v Slovenijo domovina torej ne bo proslavljala. Prav je, da se je spomnimo vsaj mi v zdomstvu.

LJUBLJANSKO "DELO" je poročalo na veliki petek letos (17. aprila) o precej večji gneči avtomobilov na vseh mejnih prehodih, kakor običajno. Vrsta vozil pred mejo je bila dolga deset kilometrov, na prehod pa je bilo treba čakati štiri do pet ur. Med potniki je bilo po poročilu precej tujih turistov, največ pa naših delavcev v tujini. "Na Šentilju je včeraj prestopilo mejo 36.000 potnikov. Računajo, do bo gneča trajala še čez noč in jutri . . ." Za vzrok te množice avtomobilov in rojakov, ki so se vračali domov, pa poročilo navede lepo "obzirnó": "**zaradi praznikov v zahodnoevropskih državah**". Saj res: le v rokavicah okrog. Sama ne sme se zapisati, da prihajajo domov obhajati z domačimi veliko noč . . .

ROMARJI s Tržaškega so 25. aprila obiskali slovensko narodno svetišče Marije Pomagaj na Brezjah. Šestnajst avtobusov se je odpeljalo iz raznih krajev po Tržaškem: lepo število 780 romarjev se je zbralo za to božjo pot. Na Brezjah so imeli ob enajstih romarsko mašo, nato kosilo v Radovljici, zaključili pa so romarsko slovesnost v Marijini cerkvi v Kosezah pri Ljubljani.

NOVOGORIŠKO SVETIŠČE, ki so ga po dolgih letih končno oblasti le dovolile graditi, kar lepo raste. Na betonskih temeljih so se že dvignili zidovi. Zdaj je že mogoče razločiti bodoči bogoslužni prostor od drugih stavb, ki ga obkrožajo. — Cerkev bo posvečena

Za poslednji izkaz spoštovanja in časti

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Kristusu Odrešeniku, zgrajena pa bo s pomočjo darov vseh slovenskih vernikov, ne le župljanov Nove Gorice, ki takega finančnega bremena ne bi zmogli. Tudi med nami v Avstraliji so se nekateri že odzvali in preko MISLI poslali svoj dar. Za druge pa — še ni prepozno!

FAKULTETA za sociologijo, politiko in novinarstvo je 16. in 17. aprila na Bledu pripravila seminar, ki ga je za družbenopolitične delavce izvedel Center za družbenopolitično izobraževanje. O njem je pisalo "Delo" 18. aprila, pa se dotaknilo le drugega dne seminarja, ko so razpravljali o odnosih med religijo in družbo in še posebej o odnosih med katoliško Cerkvijo ter samoupravno skupnostjo. Kot je razvidno iz poročila, je imel glavno besedo pri razpravi vodilni slovenski partijski prvak Franc Šetinc, sekretar predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Med drugim je izjavil, da ni nobenih razlogov za kakršno koli spremembo v odnosih do Cerkve in religije. Ta načela so po njegovem oblikovana že od ustanovitve partije in potrjena v vojni. Torej gre le za kontinuiteto teh odnosov. Kadar so se ti odnosi spreminjali, je baje vselej prišlo do težav. Šetinc je tudi izjavil, da "socializem vernikov ne ogroža", ogroža pa jih le "klerikalizem" in pa "sektaštvo različnih oblik in izvorov".

"Klerikalizem" je res magična beseda, ki tako zelo straši partijske veljake. Šenkinc očitno pod to besedo misli mnenja, da je treba vlogo Cerkve med revolucijo drugače ocenjevati, naj bi bila Cerkev bolj prisotna v programih RTV, šolah itd. . . . Tudi "sektaštva" ni razložil, je pa znano, da je doma "sektaštvo" običajno kulisa, za katero se pri napadih na Cerkev skriva partija: napade potem "uradno demantirajo" in jih v javnosti prikažejo kot izpade "sektašev" — ti pa niso nikoli identificirani . . .

POPIS prebivalstva v Jugoslaviji od 1. do 15. aprila letos smo že omenili. Za Slovenijo so bili prvi — neuradni — podatki znani že 22. aprila. Ugotovljeno je bilo, da živi v Sloveniji 1, 883.764 ljudi, poleg tega je na začasnem delu v tujini 39.276 zdomcev ter 11.814 njih družinskih članov. — Začasno prisotnih ljudi je bilo v času popisa v Sloveniji 89.910. Ljubljana je imela ob popisovanju 223.418 stalnih in 21.247 začasnih, Maribor pa 104.725 stalnih in 9.440 začasnih prebivalcev.

Gospodinjstev so v Sloveniji našli 594.581, vseh stanovanj pa 610.710, a od teh jih je namenjeno stalnemu bivanju le 585.267.

Vodnjakov so našli 127.373, večina po vaških naseljih. Tudi živine rede v Sloveniji še kar precej: našli so 19.260 konj, 490.398 govedi in 24.592 ovac. Prašičev je bilo prijavljenih 364.045, kokoši in druge domače perutnine pa 2.060.906.

Opali

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro **BRUŠENIH OPALOV** in **DRAGIH KAMNOV**, izdelujemo pa tudi **ZLATNINO** in **SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠCITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

**291-293 WATTLETREE ROAD,
EAST MALVERN (Melbourne), 3146
Telefon: 509 1611**

RAZKRISTJANJENA SLOVENIJA je dal goriški "Katoliški glas" naslov tem podatkom. Z njim se seveda ne bodo strinjali tisti, ki se vračajo iz obiska v domovini prijetno potolaženi, da je doma "vse prav": nobenega pritiska na vernike ali protiverskega vpliva na šolsko mladino, sožitje med Cerkvijo in državo zgledno, cerkve pa odprte in lepo obiskovane . . . Žal so dobili le nekaj bežnih zunanjih vtisov, ki pa so zelo zelo varljivi. Vodstvo slovenske Cerkve malo drugače gleda na bištvo razkristjanjevanja, ki gre počasi pa gotovo svojo pot, podprto in začrtano po diktatorski oblasti enopartijskega protiverskega sistema.

V zadnjih desetih letih je število nekrščenih v Sloveniji narastlo od 11% na 32%, obenem pa se je znižalo število cerkvenih porok od 77% na 52%. Tudi število vernikov, ki se udeležujejo nedeljske maše, je padlo za 10% — od 35% pred desetimi leti na 25% danes. To so žalostna dejstva, ki jih slovenska Cerkev študira in se jih zaveda, pa je proti njim v danih razmerah tako brez moči.

Ob teh dejstvih so tako hinavsko zapeljivi članki, pa čeprav so vzeti iz "Družine", ki jih razni listi vedno pogosteje ponatiskujejo tudi med nami v Avstraliji. Namerno ali nenamerno — služijo neresnici o "urejenih razmerah" med državno oblastjo in Cerkvijo v naši rodni domovini. Zanimivo: tako jasne in glasne Izjave jugoslovanskih skofov, ki jo objavljamo v tej številki, pa se ni nihče teh naših listov dotaknil . . .

KO NEHAŠ LJUBITI MARIJO, SE ODPOVEŠ KRŠČANSTVU.

Lacordaire

PRIDI, SVETI DUH! . . .

PEŠČICO preprostih ljudi je Gospod izbral, da je z njimi izpolnil velike načrte odrešenja. V vsej človečnosti jih je gledal okrog sebe in jih usposabljal za izredno poslanstvo. Oni so sanjali o zemeljskem kraljestvu in osvojitih službah na ministrskih stolčkih, ko bo Učenik zavladal, Gospod pa se je pripravljaj, da z žrtvijo križa premagu svet. Tega ti izbrani možje okrog njega kar niso mogli razumeti. Nič čudnega, da so se ob usodni uri iz Oljske gore razbežali in nato poskrili. Vstali Zveličar jih je znova osrčil in jim dal vedeti, da gre pot v božje kraljestvo samo preko trpljenja. Obiskoval jih je in jih učil, jih potrdil za vodstvo svoje Cerkve s posebno oblastjo. Začutili so, da je njih poklic nekaj izrednega: oblast odpuščati grehe ni malenkost, z učenjem in krščevanjem širiti božji nauk velika in težka naloga. Pri vsej pripravljenosti jim je še nekaj manjkalo, da bi vedeli, kako začeti in da bi delali uspešno. Kristus je odšel v nebo, a prej jim je obljubil, da jim bo poslal Tolažnika Svetega Duha. In zagotovil jim je, da bo ostal z njimi vse dni do konca sveta.

Vztrajali so in bili združeni v molitvi ter pričakanju. Končno pa je prišel tisti veliki dan, ko je bila Jezusova obljuba izpolnjena. Božji Duh je napolnil njih srca, da skoraj sebe niso več poznali. Nobenega strahu več, sama gorečnost za božjo stvar. Zavest, da so bili izbrani za pričevalce Jezusovega imena, je bila močnejša od vseh človeških obzirov in jih ni več zadržala v izbi za zaprtimi vrati. Saj so se spomnili Jezuso-

Prvo berilo: VSI SO NAPOLNjeni SVETIM DUHOM ZAČELI GOVORITI (Apostolski deli 11).

Berilo iz Apostolskih del.

Ko je prišel binkoštni dan, so bili izbrani zbrani na istem kraju. Tedaj je nastal doma z neba šum, podoben bližnjemu silnemu viharju in je napolnil vsi so sedeli. Prikazali so se jim jeziki ognjeni, ki so se porazdelili ter obšli vsi slehernim po eden. Vsi so bili napolnjeni Svetim Duhom in so začeli govoriti v jeziki, kakor jim je dajal Duh, da se razkrije. Bili so pa v Jeruzalemu Judje in drugi kega naroda pod nebom, bogaboječni. Ko je nastal ta glas, se je zbrala množica, se zavzela, ker jih je vsak slišal govoriti v svojem jeziku. Vsi so strmeli in se čudili. Govorili: „Glejte, ali niso vsi ti Galilejci? Kako da mi slišimo vsakega v katerem smo se rodili: Parti, Medijce in Kapadocije, Ponta in Azije, iz

ve napovedi, ki se jim je takrat ob pripovedovanju zdela tako tuja in neverjetna: „Iz shodnic vas bodo izobčevali; pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da služi Bogu. To sem vam rekel, da se boste, ko pride ura za to, spomnili, da sem vam jaz napovedal.“ (Jan 16). Toda ta napoved jim ni bila več v oklevanje in preplah. Duh božji je bil v njih presilen, da bi jih karkoli ustavilo.

In šli so na trge in ulice, ter začeli pričati za Vstalega ter mu pridobivati vernike. Sveti Duh je govoril iz njih in jim dajal moč, da so oznanjevali, prerokovali, delali čudeže . . . Novi način božjega delovanja, da so se še sami čudili: delovanja Duha, ki je že ob stvarjenju sveta vse urejal in oživiljal — zdaj pa ta isti Duh začenja urejati nov, Kristusov svet, zbirati vernike pod zastavo križa in z odpuščanjem grehov oživljati mrtve duše . . .

In pričelo se je čudovito prenavljanje človeštva.

Božja beseda

Pamfilije, iz Egipta in libijskih krajev pri Cirenii in mi iz Rima, Judje in spreobrnjenci, Krečani in Arabci jih slišimo v naših jezikih oznanjati velika božja dela.“

Binkoštni evangelij: KAKOR ME JE OČE POSLAL, VAS JAZ POSLJEM IN DAJEM SVETEGA DUHA (Jan 20, 19—23).

Iz svetega evangelija po Janezu.

Zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih vratih, kjer so bili učenci iz strahu pred Judi, stopil v sredo mednje in jim rekel: „Mir vam bodi!“ Ko je bil to rekel, jim je pokazal roke in stran. Razveselili so se učenci, ki so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: „Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ Po teh besedah je vanje dihnil in jim govoril: „Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.“

Kakor da bi apostoli tega ognjevitega Duha božjega s svojim gorečim delovanjem izdihavali, ljudstvo pa bi ga vdihavalo: mnogi z neučakanim hrepenenjem, spet drugi morda celo z obotavljanjem ali odporom, kajti milost božjo sprejema svobodna človekova izbira. In to valovanje ni ostalo le za mestnimi zidovi Jeruzalema. Začelo se je širiti izven mesta, preko meja judovske dežele, v Atene, Rim . . . Ljudje najrazličnejših narodnosti, značajev, zmožnosti in poklicev so se združevali, spreminjali svoja življenja, začeli sodelovati, oznanjati, služiti . . . Pregraje so padale, odpirala so se nova pota. Na vsak korak so voditelji pokreta čutili božje vodstvo, pa obenem zbirali nove človeške izkušnje, kako naj vodijo ustanovo — na binkoštni praznik rojeno Cerkev. Kljub različnim darovom so bili člani te nove družbe enega duha in enega srca.

In to delovanje Svetega Duha na odru svetovne zgodovine ne bo več prenehalo, vse do Kristu-

sovega končnega prihoda v slavi božjega veličastva. Niso ga zavrlji potoki mučeniške krvi prvega stoletja in ostalih dob vse do danes — prav v istem Svetem Duhu najdejo tisoči moč, da vztrajajo v zvestobi kljub vsem zunanjim nasprotovanjem in sovraštvu do božjega kraljestva. Spodbuja nas Kristus s svojimi besedami: „Ne bojte se, jaz sem svet premagal! . . .“

Kako pa mi občutimo Svetega Duha? Kristjani smo, prejeli smo ga — če se ne kaže v našem življenju, je krivda na naši nepripravljenosti z njim sodelovati. Naravnost banalno bi bilo samo čakati, da nas bo navdihnil. Čakanje nas ne more pripeljati do uspeha. Duh božji deluje povsod tam, kjer so ljudje pripravljeni duhovno živeti, razviti svojo tesnejšo povezanost z Bogom. Prvi korak mora biti pri nas, pri meni in tebi, ki nam Bog ponuja svojo milost po Svetem Duhu, pa smo preleni seči po njej. Bog nobenega ne sili, nobenega „za lase ne vleče v nebesa“, kakor pravi star slovenski pregovor. Imamo vse predpogoje za dobrega kristjana in tudi Sveti Duh nam je v življenju vselej na razpolago. Odvisno pa je od nas samih, če ga sprejmemo ali ne.

Poklic kristjana je čudovit in škoda je, da se tako malo krščenih tega zaveda. Menil bi, da mnogim manjka poguma, da bi se resno potrudili. Vleče jih bolj lagodno življenje, ki nam ne govori o obveznostih: ne do samega sebe, ne do bližnjega, ne do Cerkve, ne do Boga. Kar prepričani smo, da je bilo iti skozi prejem hirme dovolj in je naša birmanska diploma o tem zgovoren dokaz. Morda zgovoren, ne pa zadosten. Imeti voziško dovoljenje pa ne znati voziti avto nekoga še ne napravi šoferja. Kaj nam pomaga, če milost zakramenta potrjenja v nas spi, mi pa se naravnost trudimo, da bi je ne prebudili . . .

Resničen kristjan je delaven, goreč, iznajdljiv v svoji veri. Čuti, da vere ne oznanja le duhovnik, ampak jo mora oznanjati tudi on: z besedo o pravem času, z zgledom, z dejanji. Vse to pa je že delovanje Svetega Duha, izrabljanje njegovih čudovitih darov, za katere doslej morda nismo niti pomislili, da jih imamo. Del skupne družine človeštva smo, pripadati pa moramo zavestno družini božjega ljudstva, v katero smo vključeni po Svetem Duhu.

izpod

sydneyjskih stolpov

SLUŽBE BOŽJE so pri Sv. Rafaelu vsako soboto zvečer ob sedmih (vigilna maša, ki velja za nedeljsko), ob nedeljah pa ob 9:30 dopoldan. — Na prvi petek, 3. julija, bo večerna maša s pobožnostjo v čast Srcu Jezusovemu ob sedmih zvečer. Dan pozneje, na prvo soboto, pa bo pobožnost v čast Srcu Marijinemu in prošnja molitev za domovino ter za proglasitev blaženim naših oltarnih kandidatov Slomška in Baraga.

SRCU JEZUSOVEMU je posvečen ves mesec junij, praznik sam pa je 26. junija. Praznovali ga bomo s tridnevnicjo v sredo, četrtek in petek (od 24. do 26. jun.) z večerno mašo, nagovorom ter posebno pobožnostjo. Vabim spet vse družine, da se posvetijo Srcu Jezusovemu ter postanejo deležne posebnih milosti, ki jih je Jezus obljubil svojim častilcem.

WOLLONGONG ima redno slovensko mašo v nedeljo 12. julija in 9. avgusta, vselej ob petih popoldan v kapeli Vila Maria. Obakrat je slovenska šola od treh do petih v stolnični dvorani. Pred mašo je prilika za sveto spoved.

CANBERRA ima službo božjo 19. julija, 16. avgusta in 20. septembra, vselej ob šestih zvečer v cerkvi sv. Bede, Red Hill.

BRISBANE je na vrsti za slovensko mašo v nedeljo 26. julija ob šestih zvečer v St. Mary's, South Brisbane.

NEWCASTLE ima slovensko mašo v nedeljo 30. avgusta ob šestih zvečer, cerkev Srca Jezusovega, Hamilton. Po maši naša običajna čajanka v dvorani.

MARIJANSKI KONGRES v Wollongongu bo zaključen v nedeljo 28. junija s procesijo.

Ne bom ponavljal, kaj je namen kongresa. Vsekakor pa bomo na njem lahko pokazali, da smo še vereni in Marijin narod. Nihče od wollongongških Slovencev ne bo mogel reči, da ni bil povabljen. Za udeležbo je bilo naproseno tamkajšnje društvo "Planica", vsi rojaki pa preko MISLI, radia 2EA in tudi osebno pri naših mašah. Udeležba bo pokazala, kakšna je naša lestevica vrednot. Tu so na mestu svetopisemske besede: "Po njih sadovih jih boste spoznali ..."

MARIJANSKO TRIDNEVNICO bomo imeli pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu za praznik Marijinega vnebovzvetja v avgustu, ki je tudi v Avstraliji zapovedan

Fr. Valerian Jenko O.F.M.,

St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160 (Vhod v duhovniško
pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160, Telefon kot zgoraj.

praznik. Vodil jo bo p. dr. Bernardin Sušnik OFM, ki je uslužben pri vodstvu frančiškanskega reda v Rimu in bo v teh mesecih obiskal Avstralijo. Tridnevnicja bo v četrtek, petek in soboto (od 13. do 15. avgusta) ob sedmih zvečer. Slišali boste govor o Marijinem čiščenju in posnemanju. Vsakokrat bo tudi sveta maša in kratka marijanska pobožnost. Prilika bo za sveto spoved pol ure pred pričetkom in pri tujem spovedniku. Poslužite se je posebno tisti, ki še niste opravili veliko-nočne dolžnosti, ali pa pri spovedi že več let niste bili.

WALKATHON za gradbeni fond naše dvorane bomo imeli tudi letos in sicer na nedeljo 23. avgusta po sveti maši. Sli bomo po isti poti kot prejšnja leta: do Villa-wooda in nazaj. Otroci in mladinci bodo v kratkem lahko dvignili formularje, s katerimi bodo nabirali sponzorje. Vsi bodimo sponzorji in podprimo jih, da bo akcija imela še lepši uspeh kot v preteklosti.

PROJECT COMPASSION je letos prinesel vsoto \$660.62. Hvala lepa vsem, ki ste sodelovali. Polovica je namenjena našim afriškim misijonarjem, polovica za "Paulinian Association", ki skrbi za avstralsko misijonsko delo.

PIKNIK materinskega dne z vrtno veselico je prinesel gradbenemu fondu dvorane vsoto \$938.— in smo hvaležni vsem pomočnikom ter udeležencem. Posebej pa še materam, ki so spekle in prinesle obilo peciva — kljub temu, da je bil to njihov dan, ko bi morale praznovati. Pri postrežbi so nam pomagali tudi mladinci in moške ter fantje. Za prijetno muziko je poskrbel ansambel "Kristal". Igrali so na odru bodoče dvorane, četudi še nima strehe.

ROMANJE V EARLWOOD ob koncu maja je bilo srednjedobro obiskano, za kar je vsaj delno krivo tudi negotovo vreme. Kljub dežju ob koncu tedna romanja nismo odpovedali, ker je blizu lurške votline tudi prostorna župnijska cerkev. Tako smo imeli vso slovesnost v cerkvi, po njej pa se je vreme le toliko zvernilo, da smo šli tudi k votlini in zmolil desetko rožnega venca za vse odsotne.

III. DOBRODELNA VEČERJA za naš gradbeni fond dvorane bo v soboto 1. avgusta ob sedmi zvečer. Kraj je isti kot za prvi dve večerji: St. Raphael

Centre, Reservoir Road, Blacktown. Podrobnosti bo prinesla julijska številka; za zdaj je važno, da si rezervirate gornji datum za udeležbo. Tudi poskrbite za tistikrat varstvo otrok pri sorodnikih ali znancih, ker vodstvo dvorane ne dovoljuje prisotnosti otrok.

Obe prejšnji večerji sta bili uspešni — napravimo to še uspešnejšo!

GRADNJA DVORANE se nadaljuje s počasnim korakom. Še vedno smo pri delih na gornjem koncu zgradbe, kjer so oder in druge pritikline. Ko to pišem, pripravljajo obloge za betonsko ploščo nad knjižnico, čitalnico, kuhinjo, phami, stranišči in dvema prostorama, ki sta namenjena pripravam za nastope. V zadnjih dveh tednih je zidar zunanje stene omenjenih prostorov že obdal z belo opeko (calsil). Podjetje železnih konstrukcij v Smithfieldu pa pripravlja železno ogrodje (pokočne traverze v stenah dvorane in ostrešje). Upam, da bom v naslednji številki morda že lahko postregel s kako fotografijo.

Hvaležen sem vsem rojakom za darove v gradbeni namen. Hvala Bogu, da darovi še vedno prihajajo preko cerkvene nabirke in tudi po pošti. Celo iz A.C.T., Newcastle, Wollongonga, Brisbana . . . Ob teh darovih bi bilo lahko marsikaterega sydneyjskega rojaka kar malo sram, ko ga oddaljeni rojaki dajo v koš: podpirajo gradnjo, čeprav jim dvorana zaradi oddaljenosti ne bo služila, zavedajo pa se njene važnosti in hočejo doprinesiti svoje.

KONČO JE UREJENO: hišo na Burnett St. smo prodali, namesto nje pa kupili hišo številka 307 na Merrylands Rd. Prvo smo prodali za 71 tisoč dolarjev, nakup nas je stal 76 tisoč. A priznati je treba, da je za nas zemljišče, ki je strnjeno z našo dosedanjo posestjo, vredno več kot separatno zemljišče, ki je bilo oddaljeno od nas skoraj dober kilometer. Hiši 309 in 307 bomo dali v najem, da bosta donasali vsaj nekaj za odplačevanje dolga. Kasneje naj bi na njunem mestu stal Ambrožičev dom počitka.

40-URNI POST v prid lačnim smo — kakor pretekla leta — organizirali tudi letos. Zadevo je prevzel Henry Stariha. Seveda ste vsi naprošeni, da sodelujete. Mislim, da ni treba, poudarjati, kako je naša podpora potrebna raznim ustanovam, ki skušajo olajšati bedo po svetu. Naš post bo od 19. do 21. junija. Začne se v petek zvečer od osmih in konča v nedeljo opoldan. Sponzorirajte katerega od naših mladincev, ki se misli postiti! Če pa se boste postili sami, pa poprosite prijatelje in znanca za sponzorstvo, ali pa vsaj prihranke vašega posta darujte v dober namen.

DOBRODOŠLI, SUŠNIKOVI, ki so prišli v Avstralijo ravno na dan 1. maja. Naselili so se v naši hiši 309 Merrylands Rd. Oče Andrej je že po enem tednu pričel delo v kovinski delavnici Jožeta Grča, Seven Hills. Sedemletni Peter je zdaj že drugi teden učenec prvega razreda tukajšnje farne šole in upa, da bo v kratkem povišan v drugi razred, čim mu bo angleščina to

dovolila. Sušnikova mama Mirjam doma čuva dveletnega Tomaža, ki pa ne bo dolgo najmlajši (stric p. Bernardin, ki bo med nami v avgustu, mu bo krstil bratca ali sestrico!). Andreja tudi večkrat "naprežemo" (kadar ni v službi ali na angleškem tečaju) za razna dela pri našem verskem središču, ki jih nikoli ne zmanjka. Sušnikovim želimo, da bi jih božji blagoslov spremljal tudi v novi deželi in bi se med nami dobro počutili.

O **BR. BERNARDU**, ki ga tudi mi v Sydneyu poznamo, nam je v majski številki p. Bazilij sporočil da bo 12. julija v svoji rojstni župniji imel novo mašo. Tudi mi mu želimo božje varstvo na poti življenja, v upanju, da ga bo privedla spet med nas. Radi bi bili tudi mi deležni njegovega novomašnega blagoslova. V tem mesecu pa zanj in ostale letošnje novomašnike veliko molimo. Naj velja to za moj novovni poziv, da redno molimo za duhovniške in redovniške poklice, ki jih danes tako primanjkuje. Zlasti bolnikom pripočam, da v ta namen darujejo svoje trpljenje. Tako njih bolezen ne bo zaman, sami pa bodo deležni sadov duhovniškega dela tistih, katerim bodo s svojim trpljenjem in molitvijo pripomogli do poklica.

Krsti

Yolande Elizabeth Krajc, Kenthurst, N.S.W. Oče Marko, mati Anne, r. Rouse. Botra je bila Sheryl Sciberras, krščanska priča pa Dimitri Lajovic. — Merrylands, 23. marca 1981.

Lisa Kovše, Quakers Hill, N.S.W. Oče Avgust, mati Barbara r. Kilby. Botroval je John Kilby. — Merrylands, 20. aprila 1981.

Marija Šajn, Georges Hall. Oče Anton, mati Anica r. Milavec. Botrovala sta Robyn Slavez in Judita Šajn. — Merrylands, 25. aprila 1981.

Daniel Michel Morin, Cabramatta. Oče Michael, mati Bernadette r. Černec. Botrovala sta Eugene Černec in Irene Helderman. — Merrylands, 17. maja 1981.

Denis Skuček, Wentworthville. Oče Janez, mati Marija r. Lisec. Botrovala sta Janez Glivar in Marija Kušcer. — Merrylands, 24. maja 1981.

Paul Alan Glušič, Guildford. Oče Pavel, mati Kay r. Pedlow. Botrovala sta Miran in Janja Mirnik. — Merrylands, 31. maja 1981.

Staršem in malčkom iskrene čestitke k prejemu sv. krsta.

Poroke

Stanislav Vrh, krščen v župniji sv. Petra, Hirska Bistrica, in **Bernarda Baša**, krščena v Unanderra, N.S.W., živeča v Windang, N.S.W. Priči sta bila Alan Baša in Julie Vrh. — Merrylands, 4. aprila 1981.

Ciril Josef Košorok, krščen v Brisbanu, živeč v Merrylandsu, in **Anita Franetič**, krščena v Ajdovščini, živeča v Blacktownu. Priči sta bila Edvard Košorok in Emily Petrini. — Merrylands, 2. maja 1981.

Obema paroma obilo božjega blagoslova!

P. VALERIJAN

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:

\$50.— Peter Florenini (v spomin pokojnemu očetu in dolgoletnemu naročniku Gvidonu); \$45.— Franc Purgar; \$36,85 N.N.; \$21.— Janez Albrecht; \$15.— Tone Urbanc; Janez Krušec; \$10.— Karolina Pečnik, Terezija Ferencz, Jože Kosi, Roman Perko, Peter Bižal, Roman Uršič, Franc Špeglič; \$11.— Lucija Srnce; \$7.— Milena Baetz, Bruno Zavnik; \$6.— Franc Uršič, Alojz Rus; \$5.— Jože Tomažič, Lidija Čušin, Avgust Glavnik, Helena Mohorko, Franc Kološa, Miha Matkovič, Anton Berkopcec, Kunegunda Turk, Stefka Smole, Franc Spreitzer, Pavla Bernetič, Slavka Hrast, Anton Požar, Lojzka Jug, Viktor Ferfolja, Režika Smolič; \$4.— Martin Turk; \$3.— Stanko Kolar, Jože Kavaš, Jože Lipce; \$2.— Ivanka Zabkar, Jože Bezgovšek, Milena Erzetič, Julij Bajt; \$1.— Lojze Furlan, Albina Barbiš, Lojze Ivančič, Stanislav Sajn, Marija Oražem, Kristina Čar.

SKLAD ZA VIETNAMSKE
BEGUNCE:

\$10.— Jože Tomažič (za lačne); \$2.— Anton Sajn (za lačne otroke).

NAŠIM POSINOVLJENIM
MISIJSKIM
TOGO, AFRIKA:

\$251.50 Polovico postne družinske nabirke, Melbourne; \$230.31 Del postne družinske nabirke, Sydney (\$100.— pa so poslali p. Mihi Drevenšku v Zambijo); \$150.— N.N. Sydney (za lačne v Togu); \$60.— N.N. Sydney; \$15.— Marija Magdalenič; \$10.— Antonija Sabec; \$5.— družina Franc Mahnič.

Dobrotnikom Bog povrni!

IZ ADELAIDE tokrat poročilo ni prišlo in sem moral "Adelaidske odmeve" p. Janeza izpustiti. Morda bo drugič kaj poročati. — Urednik.

V O Z
N I
K I
P O V E S T

(21)

V sosednji sobi se je zgánilo. Vrata so se odprla in vstopil je hlapec s svečo v roki. Medla svetloba mu je obsevala obraz.

«Kaj bi radi, oče? Vam je slabo?»

Starec je zrl nepremično v fantov obraz. Zdrznil se je in se umaknil k zidu.

«Pri moji veri, da je on!» je preplašeno javkal.

«Kdo?» je vprašal hlapec.

«Ti si Niko!» je zakričal Gregor. «Vsi ste prišli za menoj. Fortunat, Nejček in ti... Pustite me, saj nisem še mrtev!» Obrnil se je na slamnjači in si zaril obraz v rjuho. Niko je obstal kakor okamenel. Prav nič si ni vedel pomagati. Pogrnil je starca, ga potolažil, da se moti, da je le navaden hlapec, ki služi v samostanu; prigovarjal mu je, naj mirno zaspi, in se tihoma umaknil v sobo. To noč trije v samostanu niso zatisnili očesa: stari Gregor, hlapec Niko in oče gvardijan. Ko je Klemen odzvonil sveto jutro, so vstali utrujeni in neprespani. Najbolj zmučen in nemiren je bil Gregor.

Na samostanskem vrtu je Niko obrezoval trte. Pod pazduho je tiščal velik snop bek in z njim vezal mladje na rake. Sonce se je vzpelo med plante in klicalo iz brežin zvončke, ki so pozvajali skritim vijolicam. Z močnimi škarjami je rezal hlapec v trte, da so se solzile od bolesti. «Odrežem, privežem!» so pele škarje. Niko je mislil tako žive misli kot še svoj živ dan ne. Pred očmi mu je vstajala brajda. Med plantami je hodila Tilka. «Odreži preteklost, priveži prihodnost,» je peala in se smehljala fantu. Pa je prišla na osredok mati. Suh obraz ji je stiskala ruta. V cajni je prinesla južino. Vsa sključena je hodila po vinogradu. «Naš mladi jih reže,» je govorila Tilka. «Gregor jih ne bo nikoli več!» Razločno je videl, kako si je s predpasnikom obrisala oči. Tako je bil zaverovan v te misli, da ni videl Gregorja, ki je s povešeno glavo prišel po strmih razritih stopnicah in sedel na brežino. Zlezal je v dve gube in skrivaj motril hlapca. Spremljal je vsak njegov gib. Nenadoma je spustil roke in dvignil glavo. «Pri moji veri, da je on! Le zakaj mi skrivajo!»

Iz utice pod zidom se je dvignila suha postava očeta gvardijana. Debelo knjigo je imel v roki. Zamahnil je po čmrlju, ki mu je nagajal. Gledal je v planto in poslušal, kako so pele škarje. Na terasi je videl samo hlapca.

«Niko!»

Hlapec se je zdrznil iz sanj, stari Gregor je napel ušesa.

«Niko! Hej, ali si gluhi!» je ponovno klical gvardijan.

«Takoj! Kaj bi pa radi?»

Komaj je prišel do predstojnika. Takrat pa je zašuštelo na brežini. Starec se je pognal in krilil z rokami:

«Niko! Niko!»

Oba sta se preplašeno ozrla.

«Saj sem vedel, da si ti! Le zakaj sta mi prikrivala!

Dobro sem slišal!»

«Oče!» je miril gvardijan.

«Nič oče! Moj sin si in duhovnik božji si; zakaj mi pa nisi tega prej povedal?»

Objel je Nikota s koščenimi rokami in ga ni izpustil, dasi se je fant branil.

«Le zakaj koplješ na tujem svetu, ko te doma čaka Tilka in vinograd in njive? Tukaj jih je dovolj. Domov pojdi, Niko! Naša zemlja je zapuščena in naš dom je prazen. Domov pojdi in mene vzemi s seboj, da bova pognala konje po cesti in razorala njive v brežju!» Prijel ga je za roko in vlekel s seboj po stopnicah. Sredi razritih stopnic pa je klecnil in zakričal: «Ojej, moja noga!» Niko ga je vzdignil in odnesel v celico. Povezali so mu nogo in molče zrlj vanj, ko je ječal v postelji. Zvečer so bdeli pri njem. Ta noč je razjasnila uganke. Oče gvardijan je odkril skrivnost. Gregor in njegov hlapec sta se našla. Bolnik je poslušal z odprtimi usti in niti enkrat ni potožil, da ga boli. Ko mu je sin obljubil, da pošlje hlapca domov, se je Gregor pomiril.

«Roko mi daj, da bo res!»

Gvardijan mu je segel v roko.

«Pa še ti obljubi, da greš! Roko sem!»

Niko mu je stisnil roko. Starec se je oddahnil; na blede obraz mu je legel mir in šepetaje je dostavil: «Hvala Bogu! Spet bomo vozili! Le škoda, da ne morem s teboj!» Nato je zaspal.

Druge jutro je oče gvardijan dolgo spovedoval. Štiri-desetdnevni post je klical ljudi k spovedi. Tudi v samostanu so se postili; zajtrk in večerja sta izgubila iz obednice. Gvardijan je zavil mimo obednice in odklenil celico. Odložil je brevir, sedel k mizi in pisal. Sporočil je materi, da si je oče nogo nakrenil, da se pa že počuti boljšega in da bo čez nekaj dni na nogah. Podrobno je opisal, kako je Gregor spoznal Nikota. Zahteva, da se fant vrne domov. V nedeljo naj ga pričakujeta s Tilko. Dodal je, da je Niko med tem časom veliko prestal, da pa je ostal pošten in Bogu zvest. Na spomlad jima bo lahko v pomoč, ker ni misliti, da bi oče mogel iz samostana. Niko gre rad na svoje bivše mesto začasno kot hlapec; če bo pa Tilki všeč, lahko kasneje zagospodari na domu. Po veliki noči bo tudi on sam, pater

SREČA NI DAR, SREČA JE OSVOJITEV, KI JO MORA VSAKDO IZBOJEVATI NAD SAMIM SEBOJ IN JO VSAK DAN PONOVITI. (André Maurois)

Preveč lahkotno se obračamo k Bogu, da ga prosimo za srečo na zemlji; veliko molitev se konča pri tem...

Osrečiti samega sebe pomeni najprej obvladati neurejene težnje, ki nas vlečejo na vse strani. Oblast nad samim seboj bom našel, če bom povezan z Bogom. In to povezanost je treba vsak dan obnavljati.

BLEJSKI GRAD, najbolj obiskani muzej v Sloveniji

TIHO PRIHAJA MRAK

Tiho prihaja mrak,
plah je njegov korak,
ni ga čuti.
Srce, zakaj drhtiš?
Česa, povej, se bojiš
v tej minuti?

Ali teman spomin
se je zgostil iz temin
brezobraznih?
Ali bodočnost — vampir
puhnil v večni je mir
misli ti blaznih?

Ali je jata vetrov
šla preko dragih grobov
zapuščenih?
Ali iz daljnih samot
prisla je pesem sirot
zasolzenih?

Tiho prihaja mrak,
plah je njegov korak,
plaho bega.
Srce, zakaj drhtiš?
Česa, povej, se bojiš?
Vsega, vsega . . .

OTON ZUPANČIČ

gvardijan, prišel domov, da zadevo dokončno uredijo. «Sprejmite ga kot sina,» je zaključil pismo. «Upam, da bo naši hiši prinesel blagoslov božji in novo življenje!»

Pismo je zaprl in na kuverto napisal naslov. Nato je dal poklicati Nikota. Na stolico ga je posadil in mu povedal, kaj stoji v pismu.

Hlapec je pokleknil pred gvardijana. Zajokal je in prosil za blagoslov.

«Ponesi božji žegen na naš dom! Če je božja volja, bo ta dom v kratkem tudi tvoj! Celo življenje naj ti bo v spomin ta dan. Za vsakim postom napoči velika noč! Na Kristusa se spomni; skozi trpljenje je šel v svojo slavo! On naj te blagoslovi!» Gvardijan je objel Nikota in ga peljal k očetju. Pokazal mu je pismo in povedal, da Niko v nedeljo odpotuje. Stari Gregor se je zravnal v postelji, sklenil roke in zaprosil:

«Pojdi, Niko! Mesto mene pojdi!»

Fant je prijel pismo in zdirjal na pošto.

V nedeljo zjutraj ga je gvardijan spremil na postajo. Skozi okno je gledal za odhajajočim gospodar Gregor.

V dolino se je selila pomlad. Pometla je sneženi prah po gorah, raztajala potoke, zadihala v drevje in z zeleno barvo poskropila travnike. Burja ji je pomagala razklati temne oblake. Razcefrala jih je na drobne kose in z močno sapo odpihala v morje. Možje so slekli kamižole in zaorali po njhval. Petrov Janez je že končal z raljo, medtem ko so Gregorjeve njive ostale neobdelane, da so še vedno štrlela iz njih odrezana turščična stebela. Kdo naj bi pa delal?

Pismo, ki je dospelo iz samostana, je iznenadilo mater, še bolj pa Tilko. Vso noč ni zatisnila očesa. Pred nedeljo je pospravljala po hiši, skrbno uredila sobo pri kašči, zlikala najlepšo obleko in nestrpnost čakala dneva, ko bo po dolgih letih spet srečala Nikota. Zaskrbelo jo je, kaj ji poreče. Posušila se je zadnja leta, v ogledalu je opazila brazde na čelu, roke je imela izguljene od dela. Še bolj so jo skrbeli zadnji dogodki. Gotovo je Janez opisal vse njena žalostna pota. Lahko bo Niko pljunil pred njo, ker je zvedel pač za greh, ni pa poznal njene pokore. Sklenila je, da se bo pokazala ravnodušno, čeprav ji bo srce stiskala bolest. Mater je pa pekla druga skrb. Kaj poreče, ko zagleda v hlevu le par juncev in dve kravi? Kako se bo začudil, ko bo stopal po neobdelanih njivah in zanemarjenem vinogradu!

Vsaka s svojo skrbjo sta dočakali nedeljo. Domenili sta se, da nobena ne pojde na postajo. Tilka naj gre za vas in naj ga počaka pri topolah.

Po križevem potu v cerkvi je odšla mati Marička domov. Odklenila je hišo, vzela torilo s turščico in na dvorišču krmila kokoši.

«Pitka, na, na!» je vabila perutnino in štela piščance. Grahasteja ni! Že par dni ga pogreša! Pa je klicala na vse strani, dokler se ni oglasil tudi pogrešani petelinček. Ves moker je bil in shujšan in rep je imel oskuben. Ujela ga je, stisnila k sebi in božajoče karala: «Ušel si od doma, kaj ne? Pa te je zajela lisica ali skobec, kaj ne? Ti revček ubo-

gi! Da si le našel pot domov! Na, zoblji, da se popraviš!»
Grahasti petelinček je zdrnil iz materinih rok in zakikirikal.

Na klancu sta zrastle dve postavi.

«Ze gresta!» je vzkliknila mati, nesla torilo v vežo, si obrisala roke v predpasnik in zvezala ruto.

Na dvorišče je stopil Niko s Tilko. Odložil je leseni kovčeg na klop ter si obrisal potni obraz. Sloko postavilo je zravnal, da je bil videti za glavo večji od Tilke.

«Hvala Bogu, zdaj sva doma!»

Oči so mu žarele, ko je gledal izpred hiše v dolino. Bilo mu je, kakor da se je zbudil iz dolgih, dolgih sanj. Najrajši bi zavriskal, pa se mu ni zdelo primerno. Tilka je vzela kovčeg in ga povabila v hišo. Na praču sta se srečala z materjo. Starka mu je stisnila roko in ga objela.

«Da si vendar prišel, Niko!»

Tako prijetno mu je bilo v duši, da je skoraj pozabil odzdraviti. Tilka je hitro pogrnila mizo. Sedli so in si nekaj trenutkov molče zrlji v oči. Še dolgo so se pogovarjali o očetu, o domu, le o preteklih dneh so molčali. Prezgodaj je še bilo, da bi znova odprli pekoče rane, ki so jih leta komaj zacelila.

(Dalje)

Brez ljubezni - nič

ČE LJUBEZNI NE BI IMEL, NISEM NIČ.

Apostol Pavel

Kaj ne bi bilo včasih bolj na mestu, da se pri spraševanju vesti ne bi spraševal, koliko sem bil raztresen pri molitvi ali kakšne narave je bila moja raztresenost, ampak bi se resno vprašal: Ali se je danes po meni komu razodela božja ljubezen?

Biti z življenjem priča, da živi Bog, ki je ljubezen, to je moja in tvoja največja odgovornost.

Ne sanjarjenje. Dejavna ljubezen. Ne kot tisti zdravnik v Dostojevskega Bratih Karamazovih: „Ljubim človeštvo, a čim bolj ljubim človeštvo, tem manj ljubim ljudi kot take, to je, vsakega posebej, kot poedine osebe.“

Slikar Rihard Jakopič o Stalinovem obrazu

PROTI koncu tridesetih let sva некоč sama sedela v kavarni in predstavala ilustrirane magazine. Ustavil sem se pri veliki celostranski fotografiji Stalina v italijanski *Illustrazione*.

«Kaj bi rekel vi o tem obrazu, mojster?» sem ga vprašal.

Potegnil je molče sliko k sebi in si jo jel ogledovati. Ogledoval si jo je nenavadno dolgo in z izredno napeto pozornostjo. Čez dolgo časa jo je molče odložil.

Bil sem zelo radoveden. «No, kaj pravite o tem obrazu?»

Pogledal me je in mi nekako nerad odgovoril z eno samo besedo: «Zločinec.»

Zgrozil sem se, čeprav je bilo to nekako v času po strašnih in krvavih procesih v Sovjetiji, kajti Stalin je bil za nas takrat simbol svobode in veliko upanje za zmago revolucije. Nisem mu hotel ugovarjati in sem nemo strmel vanj, ker nisem mogel, nisem smel sam pred seboj sprejeti njegove osodbe. Toda pozabil je nisem nikoli. In kakor je morda moralistično ozkosrčna, če jo smem tako označiti, umetniški analizator človeške pojavnosti je nezmotljivo začutil patološko zverstvo tega strašnega človeka in revolucionarja.

Josip Vidmar, OBRAZI (99—100), Ljubljana 1979.

SLOVENIAN HERITAGE I (Slovenska dediščina)

Prof. Dr. EDI GOBEC,
avtor nove knjige

TO JE NASLOV najnovejše v angleščini pisane knjige o Slovencih po svetu izpod neustrahovane peresa prof. Edi Gobca v sodelovanju z ženo Mileno in mnogimi sodelavci. Knjiga, kateri še sledi drugi del, se odlikuje po številnih bibliografskih podatkih, vsebuje kazalo s preko 2200 imen, stotine črno-belih fotografij. Knjiga je v trdi vezavi, format 23 x 15 cm, 642 strani.

Prof. Edi Gobec poučuje sociologijo in antropologijo na državni univerzi v Ohio. Med angleško govorečimi Slovenci je še posebno znan kot ustanovitelj in direktor Slovenskega ameriškega inštituta (Slovenian Research Center of America, okrajšano S.R.C.A.). To je prvi slovenski prekomorski inštitut s stotinami dopisnikov in podpornikov ter arhivom s podatki, ki gredo v deset tisoče. Prof. Gobec je bil prvi od povojnih beguncev, ki je začel izdajati s široko zasnovanimi publikacijami v angleščini (12 knjig) in v slovenščini (4 knjige), poleg člankov po ameriških časopisih in revijah.

V Avstraliji je znan predvsem po obeh učbenikih za slovenski jezik, ki sta predpisani šolski knjigi za srednješolski pouk. V Ameriki so bili ti učbeniki razprodani v nekaj tisoč izvodov, v Avstraliji pa preko 500. Poučevanje slovenščine je bilo s temi knjigami zelo olajšano, ker so bile do sedaj še najbolj primerne za angleško govoreči svet.

SLOVENIAN HERITAGE I je prva knjiga take vrste. Namen dela je po besedah avtorja, "da zadovolji potrebi za informacije o Slovencih, Sloveniji in slovenskih Amerikancih". Naslov, "Slovenian Heritage", je torej vzeti v splošnem in najširšem smislu.

Knjiga je tematično razdeljena na pet glavnih delov. Najbolj dosledno in strokovno utemeljen je prvi del, ki obravnava Slovenijo in Slovence od prvih začetkov do danes, slovenske — raznarodovalnemu pritisku podvržene — manjšine v Avstriji in Italiji in pa ameriške Slovence, ki so uspeli v ameriški družbi ali celo dosegli visoka in vplivna mesta.

V drugem delu avtor predstavi izbrane osebnosti slovenskega rodu, ki so se uveljavile v svetu, z nekaj več podatki o njihovem delovanju in pomenu. Od vodilnih politikov je avtor izbral nemškega državnikarja Caprivi-ja, avstrijskega državnikarja Schuschnigg-a, guvernerja v Ohio Lausche-ta in avstralskega senatorja Mišo Lajovica; slavne znanstvenike kot Plencic-a, Pregla, Rupnika in Lovshina; izumitelja poštne znamke Koširja; slikarja Prusheck-a; ustanovitelja "Marine-land" Holerja v Kanadi.

Dvomim, če je vključitev Caprivi-ja in Schuschnigg-a v knjigo o slovenski dediščini res umestna. Četudi bi

izvirala iz slovenskega rodu, kot je avtor skušal prikazati, je to izvor iz daljne preteklosti in oba veljaka, kljub zanimivosti, ni primerjati z onimi, ki so nastopali kot Slovenci.

Po opisu senatorja Lajovica, avtor piše tudi o industrijcu Dušanu Lajovcu, le bežno omeni avstralsko priznanega slikarja S. Rapotca in kiparja M. Vojska, potem G. Kroke "Miss Australia — 1977" in v enem drugih poglavij še o Kristini Malakar, avstralski mladinski prvakinji v teku. — O naših avstralskih Slovencih bomo morali pač sami enkrat kaj več napisati.

Bralce bodo posebno zanimali podatki o Koširju, pionirju poštne znamke, ker o njemu ni veliko dobiti v angleških knjigah.

V tretjem delu, z naslovom Slovenski jezik in književnost, razni avtorji predstavijo Almo Karlinovo, Avstrijca Petra Handke-ja in Franka Mlakarja. Poleg tega je v tem delu razprava o slovenskem jeziku, dve kratki povesti in prevedene pesmi slovenskih (avstrijskih in ameriških) pesnikov. Ker naslov obeta pregled slovenske književnosti, ta del nekoliko razočara. Dani primeri niso tipični in vključitev nemškega dramatika Handke-ja ni tukaj prav umestna.

V četrtem delu so opisani izbrani ameriški Slovenci iz različnih dob in poklicev.

Peti del, "Fotografska panorama", prikazuje Slovenijo v značilnih foto-posnetkih in izbrane fotografije iz življenja ameriških Slovencev so lepa zbirka arhivne vrednosti.

SLOVENIAN HERITAGE je zanimiva, pestra in poljudno pisana knjiga, ki daje dober in splošen pregled vsem, ki hočejo nekaj vedeti o Slovencih po svetu. Za raziskovalca so številni bibliografski podatki dragoceni vir. Branja vredna knjiga.

A.L.C.

IT'S
IN
EVERY
SLOVENIAN

NEKAJ VARNOSTNIH NASVETOV ZA ŽENSKE

VEDNO več je napadov na ženske po cestah, zlasti seveda v mraku. Ne le v Ameriki, tudi po naših avstralskih mestih ženska sama zvečer skoraj ne more več na cesto. Malo je med njimi kórajžnih in malo takih, ki so imele priliko iti skozi tečaj, kako se ubraniti napadalca. Sleherni napad je običajno tudi tako nenaden, da prevlada strah in zbeganost, ki pozabi na obrambo.

V "Ameriški domovini" je bil objavljen tale kratki članek napotkov za slučaj napada. Ne bo napak, da ga objavimo z malenkostnimi dodatki tudi v MISLIH.

Če ste napadeni, pomnite, da je najhitrejše obrambno orožje vaš glas, krik. Vpijte in kričite! Zapomnite si dobro: takoj zakričite na ves glas! Napadalec se najprej ozre okrog, če vas je kdo slišal. S tem ste že pridobili nekaj sekund. Mnogo žensk se je že samo s tem otreslo napadalca.

Če imate piščalko (ni smešno, ampak pametno, da jo ženske nosijo s seboj!), piskajte na vso moč, kajti tudi piskanje zbega napadalca. Če le imate možnost in čas, se takoj premaknite iz pločnika na sredino ceste. Prostega pogleda od vseh strani se vsak napadalec boji, obenem je zmanjšana možnost, da bi vas prisilil le z nekaj koraki v temo kake stranske uličice.

Če imate dovolj poguma in moči ter napadalec nima na vas naperjenega orožja, se branite z udarci na najbolj boleča mesta: oči, trebuh, brca v golenico (nožna kost med kolenom in stopalom, ki je z vašo nogo lahko dosegljiva in se udarca napadalec težko ubrani). Vaša obramba so tudi nohti, zobje, noge, torbica, ključ, dežnik itd . . .

Najvažnejši je prvi obrambni udarec, da vsaj za

trenutek zbegate napadalca. Če le morete, pa zbežite in med bežanjem kričite na pomoč, saj so že stari Rimljani rekli, da je boljši sramotni beg kot pa častna smrt. Vsaj za te primere napada močnejšega na šibkejšega to gotovo velja.

Glede uporabe orožja, če ga nosite morda v strahu pred napadom pri sebi, je pametno, da se prej posvetujete s policijo. Sicer morete imeti več sitnosti, kot če bi vas napadalec okradel. Zakon namreč ne upošteva, da ste v samoobrambi rabili orožje, marveč bo proti vam, ker ste nezakonito orožje nosili.

Še nekaj bi bilo vredno pripomniti: Večina napadalcev ni peš na cesti: skoraj vedno jih kje v bližini čaka avto, s katerim izginejo v noč. Če le morete, si poglejte in zapomnite registracijsko številko vozila, ali pa vsaj opis: model, barvo, če je kje poškodovan . . . Tudi napadalca si po možnosti zapomnite: posebnost obraza, obleko, pokrivalo . . . Vsaka malenkost lahko pomaga zločinca izslediti.

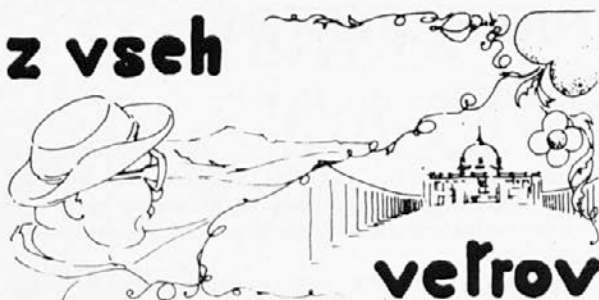
Rekli boste: lahko je svetovati, drugače pa je, kadar se vam samim kaj takega pripeti. Večina žensk (pa tudi moški v tem niso nič boljši!) je ob nenadnem napadu na cesti tako osupnjena, da kar odrevenijo. Ne morejo niti kričati, kaj šele, da bi se branile. Prisotnost duha je dar, ki ga nima vsak. Lahko pa si ga pridobi — morda tudi z branjem teh sicer skromnih vrstic, ki pa vsebujejo kaj važne napotke.

Naj končamo s splošnim nasvetom za vse slučaje in ta se glasi: ne izpostavljajte se po nepotrebnem nevarnostim napada!

Grad
Tolsti vrh
pod Gorjanci

z vseh

večrov

POROČILO, ki ga je objavil v Londonu Foreign Affairs Research Institute, navaja statistiko Stewarta Smitha izpred desetih let, po kateri naj bi bilo žrtev komunizma na svetu doslej med 85 do 120 milijoni; od teh je bilo "od 5 do 10 milijonov hladnokrvno pomorjenih za končno rešitev razrednega boja". K omenjeni statistiki je dodal institut svoje lastne, ki jih utemeljuje z mnogovrstnimi navedbami citatov, izjav, in virov različnih javnih ustanov. Prišel je do sklepa, da je sicer težko določiti točno število, da pa je z dokazi utemeljeno: po krivdi komunizma je na svetu izgubilo življenje vsaj 70 milijonov ljudi. Nekateri so bili pomorjeni, drugi so pomrli zaradi načrtnega iztrebljanja z gladom, spet drugi po ječah, koncentracijskih taboriščih, na prisilnem delu, v državljskih in mednarodnih vojnah. Poročilo navaja trditev mednarodne begunske komisije, da je od leta 1917 pa do 1967 samo v Sovjetski zvezi 46,2 milijonov žrtev komunizma, 45 milijonov v Aziji ter 3 in pol milijona v Evropi.

Sovjetska propaganda sama obtožuje komunistično Kitajsko, da je povzročila smrt vsaj 13 in pol milijona ljudi, obenem pa Kremelj zamolčuje 14 milijonov smrtnih žrtev boljševiške revolucije v Rusiji, pa nove milijone žrtev nadaljne Stalinove čistke. Znana je tudi izjava samega Hruščova, da je v Stalinovih koncentracijskih taboriščih umrlo vsaj 12 milijonov ljudi.

KO OB LETU PRIZADETIH beremo in poslušamo statistike s tem v zvezi, se kar zgrozimo, tako visoke so številke. Saj tako radi prezremo težave, v katerih

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete

TAXI TRUCK

za selitev in podobno, se boste z **MAKŠOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah kličite Maksovo številko doma: 850 4090

žive milijoni svetovnega prebivalstva. Sodobna družba je vsekakor dolžna poskrbeti za vse prizadete, saj so njen del.

Po cenitvah, ki pa so verjetno nepopolne, je na svetu kakih 450 milijonov prizadetih: med te štejemo 40 milijonov umobolnih, 56 milijonov z nalezljivimi boleznimi, 40 milijonov jih trpi zaradi alkoholizma ali mamil, 75 milijonov jih živi z občutnimi posledicami raznih nesreč, ali pa so nepokretni po raznih drugih boleznih. Zaradi pomanjkanja vitaminov A izgubi vsako leto vid 250.000 otrok.

Ob branju teh grozljivih števil — zahvalimo se Bogu, da smo dovolj zdravi in jih lahko prebiramo!

VATIKANSKI RADIO obhaja letos svoj zlati jubilej. Dne 12. februarja je minilo petdeset let, odkar je prebral tedanji papež Pij XI. prvo poslanico svetu po oddajniku vatikanskega radia. Papežev govor je takrat najavil eden pionirjev radijskih oddaj, italijanski znanstvenik Marconi, ki je Vatikanu tudi postavil prvi oddajnik.

Danes oddaja Radio Vatikan v 35 jezikih in ima tedensko po 200 ur oddaj, med njimi seveda tudi redne slovenske oddaje.

V kolikor je bilo mogoče ugotoviti iz radijskega arhiva, se je slovenščina prvokrat oglasila po vatikanskih radijskih valovih za binkošti leta 1931, torej niti ne štiri mesece po prvi oddaji: Maksimilijan Držečnik, takrat študent Germanika in poznejši mariborski škof, je po radiu v slovenskem jeziku prebral odlomek iz svetega pisma. Redne slovenske oddaje pa so se pričele na pobudo jezuitskega patra Prešerna šele po vojni, leta 1948. Najprej so bile dvakrat do trikrat na teden, pozneje pa vsak dan. Prvi voditelj naših oddaj je bil p. Žibert, za njim duhovnika Iskra in Vodeb, sedanjí vodja pa je jezuitski pater Pavel Leskovec.

NA OZEMLJU nekdanjega nacističnega taborišča Dachau so leta 1964 nemški karmeličani ustanovili samostan, da z molitvijo in žrtvijo zadoščujejo za krivice nacizma. Ustanovo so poimenovali za "samostan dragocene krvi". Zdaj pa želijo isti redovniki ustanoviti tudi samostan v Plötzenseeju v Berlinu. Tudi tam naj bi stal na tleh, kjer so nacisti pomorili številne Nemce, ki so nasprotovali tretjemu rajhu. Ime tega novega samostana bo "Kraljica mučencev".

FRANCOZI so s svojo zaupnico socialističnemu kandidatu za predsedniško mesto pripravili presenečenje Evropski in svetu. Mitterrand je zapečatil dolgo dobo gaullističnih vlad in namerava s svojo vlado globoko pretresti dosedanje mirno francosko življenje. Imel pa bo dovolj problemov, saj se notranje struje socializma že borijo za ministrska mesta. Te stolčke pa seveda zahtevajo tudi komunisti, saj z vso pravico trdijo, da brez njih Mitterrand ne bi zmagal.

UNICEF — svetovna organizacija za varstvo otrok, je objavila grozljive številke. V letu 1979 (Leto otroka!) je zaradi lakote umrlo na svetu 12 milijonov otrok.

Kar 780 milijonov ljudi živi v skrajni bedi in med njimi je 300 milijonov otrok. V Aziji in Afriki umrje vsako leto 50.000 žena na porodu ali zaradi bolezni po porodu.

Organizacija obenem s tem poročilom z žalostjo ugotavlja, da je zanimanje za otroke po svetu naglo padlo, čim je bilo Leto otroka 1979 zaključeno. Kaj potem pomagajo proslave in kopica lepih besed, katerim pa ne sledijo dejanja. Še celo mnoge obljube so ostale neizpolnjene . . .

CANBERRA je objavila statistiko, iz katere je razvidno, da posedujejo v Avstraliji več hiš priseljenci kot pa v Avstraliji rojeni državljani. Australian Bureau of Statistics je lani izvedel pregled o tem. Kar 77 odstotkov prebivalcev tujega jezika je v letu 1980 posedovalo ali pa kupilo lastni dom, dočim ima svoj dom le 71.6 odstotkov angleško govorečih prebivalcev Avstralije. Real Estate Institute of Australia je k temu dodal svoje izsledke: z ozirom na razne narodnosti. Na prvem mestu so Italijani, od katerih jih 90% poseduje lastni dom. Njim sledijo Grki (83.7%), nato Jugoslovani (79.6%). Za Avstralsci (že zgoraj omenjeni ostotek je 71.6%) pridejo priseljenci iz Anglije in Irske z 69.6% hišnih lastnikov.

JANE FONDA, znana ameriška filmska zvezda (prejela je dvakrat oskarja, leta 1972 in 1979), ki je v letih vietnamskih protestov veliko nastopala v javnosti

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irving Street, **PHILLIP (CANBERRA), A.C.T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigiliije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo številne slovenske pijače.

Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

ter je v marsičem služila nehote silam zla, je po vsem tem "notranje dozorela in se umirila". Sama je tako izjavila. Dejansko posveča zdaj vso svojo skrb svojima dvema otrokoma. "Svet je treba prenavljati v družini," je dejala nedavno novinarjem. "Vsi, ki imamo kakršen koli vpliv, moramo poskušati svet spremeniti, da postane boljši. Pri tem mora pomembno vlogo odigrati tudi Cerkev."

KARDINAL VISINSKI, ki je umrl na praznik vnebohoda, je bil ena najvidnejših osebnosti sodobne Poljske. Poljaki so ga imenovali "moralna pest naroda", ker ga ni bilo nikdar strah povedati resnico.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce **MISLI**
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

KOTIČEK

POŠTA

naših mladih

Dragi striček!

Teta me je nagovorila, da sem se spravil k temu pismu. Seveda mi tudi ona pomaga. Sam bi si ne upal in še spomnil se ne bi, četudi Kotiček vedno pogledam. Vesel pa bom, če bom videl to pismo objavljeno in pod njim moje ime. To bo prvič, da bo v tisku — to pa je tudi nekaj.

Povedati Ti moram, da naša družina že dve leti prižiga svečo na večer pred praznikom Marije Pomagaj. Skupaj zmolimo rožni venec za vse Slovence, da bi ostali zvesti narodu in veri.

No, upam, da boš pismo objavil! Bodi pozdravljen!
— Marko Štiligój, 12 let, Holbrook, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Zdi se mi, da je bilo včeraj, ko sem ga gledal kot novorojenčka, ne dolgo potem, ko ga je mama prinesla

MELBOURNSKI ROJAKI!

Vašim otrokom v pomoč pri pouku bi bila
**THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT
ENCYCLOPEDIA.**

V domačem jeziku boste dobili vse informacije

ter po želji uredili nakup, če pokličete

MARCELO BOLE — tel. 306 3087,

DANILO STOLFA — tel. 306 2664,

ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.

Bi se želeli pridružiti naši prodajalni skupini?

Ste dobrodošli! Pokličite nas za dogovor!

TRI ROŽICE

BELO rožico podarjam

tebi, ljuba mamica.

Ti si mi življenje dala

in lepo me vzgajala.

MODRO rožico podarjam

tebi, dragi očka moj.

Ti skrbiš za kruh, obleko

in igraš se rad z menoj.

RDEČO rožico podarjam

tebi, mili narod moj.

Naj kjerkoli že prebivam,

s srcem sem povsod s teboj.

LUDOVIK CEGLAR

KOTIČKARJI, ki ste prebrali gornjo pesmico, ali veste, o čem poje? Tri barve predstavlja: *belo, modro in rdečo*. Se spomnite, kje ste videli te tri barve? Naj vam povem: *slovenska narodna zastava* je sestavljena iz njih. BELA pomeni MIR, MODRA pomeni SVOBODO, RDEČA pa LJUBEZEN, ki naj ohrani našemu narodu mir in svobodo tudi za ceno lastne krvi.

Si boste zapomnili vrstni red barv naše zastave? In nikoli ne pozabite, kaj njene barve pomenijo!

domov iz bolnišnice. Tudi se mi ne zde daleč leta, ko mi je ministriral pri adelaidskih slovenskih mašah. Ko pa zdaj gledam to sliko postavnega fanta, moram priznati, da je šla lepa vrsta let mimo . . .

Slika predstavlja JOŠKA ŠUBICA iz Adelaide. Tam je bil rojen leta 1958 v Šubicovi družini, ki je med adelaidsko slovensko srenjo dobro poznana. Oče je doma iz žirovske fare, mati iz Št. Jošta nad Vrhniko. Zdaj je že dolgo pokojna, Oče pa še živi in je res lahko ponosen na svojega sina.

Joško Šubica je obiskoval osnovno šolo v Ottawayu, kjer ima družina svoj domek. Nadaljeval je v Albertonu, srednjo šolo pa v Henley Beach-u na St. Michael's College, kjer je leta 1976 tudi maturiral. Nato se je vpisal na pravno fakulteto adelaidske univerze ter vztrajal pri študiju do srečnega zaključka. Na dan 29. aprila letos je prejel diplomu: Bachelor of Laws. Le pogledajte sliko: lahko se zadovoljno smeje ob lepem uspehu.

Tudi mi vsi našemu Jošku iz srca čestitamo ter mu želimo v življenju še veliko lepih uspehov. Naj kot doslej tudi v bodoče ostane preprost in prijazen fant, ki ga ni sram povedati, da je sin slovenskih priseljencev. In tudi slovenski jezik naj ne pozabi, saj ga je vsa leta doraščanja lepo obvladal. V advokatski službi mu bo najbrž marsikdaj prišel tudi prav.

V TRSTU obhaja dne 10. junija letos svojo osemdesetletnico JAROSLAV OPPELT, oče našega melbournskega rojaka Marijana in pa Mira, ki deluje pri slovenskih oddajah tržaškega Radia A. Ob visokem jubileju mu iskreno čestitajo tudi avstralski Slovenci, ki so ga spoznali med njegovim dvakratnim obiskom Melbourn. Med nami je imel priliko videti, kako ohranjamo svoje narodne tradicije, ki poganjajo tudi na petem kontinentu že globoke korenine. Na mnoga zdrava leta! — Poročevalec.

MT. GAMBIER, S.A. — Zahvaliti se želim rojaku Mariu Kranjc, ki je bil tako dober, da je poročal v MISLI o smrti mojega vaščana Milana Makovca. Brez njega bi pokojni Milan najbrž ne prišel v našo Matico mrtvih. Obenem nam takle primer zgovorno pokaže, kako velike vrednosti je naš mesečnik — ne le zaradi vzpodbudnih člankov, ampak tudi kot poročevalec, kot kronist življenja naše etnične skupine tukaj v Avstraliji.

Pokojni Milan nas je večkrat obiskal, ko se je premikal iz enega sezonskega dela na drugega, zdaj pa že nekaj let nismo vedeli, kje se je ustalil. Ko sem bila doma na obisku, sem se pogovarjala z njegovo zdaj že pokojno mamo. Hitro sem razumela, da je zelo v skrbeh zaradi Milana, češ kaj bo z njim na stara leta, ko je ostal samec.

Milanova družina je bila dobro poznana po vasi in okolici: oče bil čevljar in je nam vsem stregel z obutvijo. Milan in njegov brat pa sta bila več let strežnika v cerkvi. Kot mlad fant je šel Milan k mornarici in se je po koncu vojne srečno vrnil domov. Bil je velik prijatelj mojega pokojnega brata. Rad je igral harmoniko, zato smo ga vsi radi imeli, saj smo se ob njegovih poskočnih zvokih velikokrat zavrteli. Pa je kmalu odšel v Trst, od tam pa v Avstralijo, kamor smo mu sledili tudi mi.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Melbournski rojaki!

Zelite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

Naj bo pokojnemu Milanu lahka avstralska zemlja, tu pa prilagam dar za mašo za pokoj njegove duše.

Da še malo poklepetam: Mt. Gambier je nedavno razgibal obisk princa Charlesa, ko je prišel k otvoritvi našega Kulturnega centra. Tudi naš David je dobil vabilo občine, da je kot Captain predstavljal med izbranimi gosti našo High School.

Davidu ste omenili lani v "galeriji mladih" ob naši Sonji. (V oktober-novembrski številki. Prejel je Scholarship za trimesečni obisk Nemčije kot najboljši študent nemškega jezika na montgambierski srednji šoli. — Op.ur.) S polno lepimi spomini se je srečno vrnil iz Nemčije. Stanoval je pri zelo dobri katoliški družini. Gospa je bila svoj čas operna pevka, njen pokojni mož pa dirigent orkestra. Trije otroci še študirajo in so se z Davidom zelo lepo razumeli. V času bivanja v Nemčiji je dobil lepo priložnost, da si je s skupino študentov obiskal razna mesta. Bili so tudi v komunističnem delu Berlina, a tam so se samo vozili v avtobusu in nič izstopili. V času bivanja v Nemčiji je obiskal tudi Švico, smučal pa se je v Avstriji in si ogledal Dunaj. A najlepše se mu je zdelo na Primorskem, kjer je

■ Kaj pa NAROČNINA?

Urarsko in zlatarsko podjetje:

Alexander

WATCHMAKER AND JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622 1408

Vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe.

Engrviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—

Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

preživel dva tedna pri sorodnikih. Hitro je dobil dosti prijateljev in celo slavolok je pomagal postavljati za novoporočena.

Prejmite iskrene slovenske pozdrave! — **Olgo Mezinec.**

SYDNEY, N.S.W. — ... MISLI imam rad in samo želim, da bi kljub težavam še dolgo prihajale v naše domove. Kar mi je pri njih najbolj všeč, je njih pokončnost, načelnost. Pa morda prav to nekatere najbolj boli, ker jim vzbuja vest. Saj se danes vse

okrog, kamor pogledaš po našem slovenskem izseljenstvu, prodaja in obrača po vetru. Ni dolgo, ko sem v družbi srečal prijatelja, s katerim sva svoj čas delila begunsko taborišče in tudi vem, kako je na meji pri begu komaj ušel smrti. Zdaj pa je hotel tajiti, da je bil sploh begunec in da je kot begunec preko katoliške organizacije prišel v Avstralijo. Zatajil je tudi dva svoja brata, ki sta v juniju 1945 končala med tisoči žrtev v Kočevskem Rogu. Kot sem slišal, se rokuje z različnimi konzuli in na vse kriplje poudarja poglihanost. Ob neki priliki, ko se ga je malo napil, je pa le zagrenjeno priznal, da ga je pred nekaj leti doma tajna policija pripravila do tega.

Nisem edin, ki opažam, da je med nami vedno več hinavščine in nezaupanja — oba sta otroka strahu. Iskrenost izginja med nekdanjimi najboljšimi prijatelji. Kje bo vse to končalo? ...

Ob vsem tem še bolj cenim naše drage MISLI in jim želim mnogo uspehov pri oznanjanju resnice. Večne in časne. — **Podpis s prošnjo, naj pri morebitni objavi napišemo le N.N.**

Kako več bi veljalo pismo s celim podpisom, dragi naročnik. Nesrečni strah, ki bi rad vse nadziral in vse vezal roke! Zal Vas razumem, četudi samo do mere. Pa srečno pot domov — in srečen povratek! — **Urednik.**

FOOTSCRAY, VIC. Ne bom rekel, da MISLI ne prebiram rad, zato pa mogoče še bolj čutim, da izhajajo

ROJAKI po Avstraliji, svoje davčne obveznosti morete opraviti za ceno 20 dolarjev, ki jih celo lahko poravnate šele po prejemu davčnega povračila.

Smo strokovnjaki za razne problematske primere in tudi za zamudnike rešujemo davčna vprašanja za leta nazaj. Tajnost je zafamčena in stranke se po želji lahko poslužijo našega naslova.

BUDGET INCOME TAX

(Reg. Tax Agent: DAVID EARL & ASS. Pty. Ltd.)

538 Cleveland St., Surry Hills (Sydney), 2010, N.S.W.

Tel.: (02) 698 4826

Za sydneyjske rojake sprejemamo in izvršujemo po zelo ugodnih pogojih vsakovrstno knjigovodstvo, urejumenje ustanovljanje novih podjetij, registriranje patentov in zaščitnih znakov (tudi to, če stranka želi, na naš naslov). Sprejemamo poslovna telefonska sporočila in nanje odgovarjamo, prevajamo listine in dajemo razne pravne nasvete. Urejam tudi vsakovrstne zavarovalnine (Workers' Compensation, Superannuation, Life Insurance . . .)

Zahtevajte brezobvezno po pošti opis naših poslovnih uslug!

Pišite nam (lahko v slovenskem jeziku) in vreden nasvet Vam bo dal

STEVE DIMITRIEV,
BUDGET INCOME TAX,

84 STANLEY STREET, DARLINGHURST (Sydney), 2010, N.S.W.

Tel.: (02) 356 1006

zadnji čas zelo neredno. Ko sem jih dobival še v N.S.W. in je bil urednik pokojni pater Bernard — no, pa nekaj let ste v tem tudi Vi držali korake z njim! — so MISLI redno prihajale. Skoraj za dan sem vedel, kdaj jih bo poštar prinesel. Ali ne bi bilo mogoče temu odpomoči? Najbrž nisem samo jaz med naročniki, ki jih čakanje v nedogled sleherni mesec spravlja v slabo voljo. Mislim, da revija dosti izgubi zaradi svojega nerednega izhajanja, ki mu kar ne vem vzroka. Razumem urednikovo preobremenjenost in MISLI so zanj le del mnogih obveznosti, pa vendar . . . — **Stanko Napast.**

Taka in podobna pisma so zadnji čas kar pogosta in zame so zgovoren znak, da so naše MISLI mnogim pri srcu in jih sleherni mesec težko čakajo. Kakor koli dolžiti urednika in upravnika za kar redno zamudo, pa bi bilo prav tako krivično, kakor če bi mož zjutraj krivil ženo, ker mlekar ni pripeljal mleka ali pa fant ni vrgel časopisa pred hišna vrata. Menim, da mene ni vsakomesečni zastoj — kljub temu, da sem včasih po trikrat na dan v tiskarni — še bolj grize kot bravec, ker čutim pri vsem tem svojo nemoč. Brezuspšno je bilo doslej vse, kar sem poskušal in včasih se resno sprašujem, kaj je resnični vzrok za raznimi izgovori zavlačevanja. Zato sem še bolj hvaležen rojaku Simonu Špacapanu, ki mi končno delo (tisk) opravi hitro in dobro. — Naj povem zgoraj podpisanemu in ostalim bravcem, da bom skušal v nekaj tednih zastoju odpomoči z lastnim kompozicijskim strojem, če bo šlo vse po sreči. — **Urednik.**

LARA, VIC. — Sicer se malo pozno oglašam, pa pravijo, da je vseeno bolj kasno kot pa nikoli. Rada bi povedala, da smo se 13. marca odpeljali tja proti daljnemu Deniliquinu, N.S.W. Tam živijo naši prijatelji Slavka in Ludvik Lumbar z družino. Vzrok našega obiska pa je bilo povabilo na poroko. **Franko Lumbar**, prvorojenec Lumbarjeve družine, rojen v Chilternu, Victoria, je namreč 14. marca stopil pred oltar tamkajšnje katoliške cerkve sv. Mihaela. Tam je za življenjsko družico dobil **Sharon Louise Chapman**, po rodu Avstralko. Vsi Lundrovi družini poznani rojaki iz Geelonga

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (ITALY). Tel. (06) 772 102

Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kotrolo, Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509,
doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

želimo mlademu paru na skupno življenjsko pot obilico sreče, zdravja in zadovoljstva, zlasti pa še **Peganovi** ter družina **Marije in Ivana Bole**.

REŠITEV MAJSKE KRIZANKE: — Vodoravno: 1. ponos; 4. plaz; 8. as; 9. lata; 10. Sava; 12. tesar; 13. tri; 15. st(arejši); 16. atelje; 20. Stanka; 23. ve; 24. cna; 26. žolna; 28. zrak; 29. Ahac; 30. da; 31. roka; 32. bakla. — Navpično: 1. pest; 2. navit; 3. osa; 4. plesen; 5. last; 6. ata; 7. zarod; 11. ara; 14. alt; 17. escenca; 18. jad; 19. požar; 21. korak; 22. Ana; 23. vlak; 25. akna; 27. oho! 28. Z(družene) D(ržave) A(meriške).

Rešitev so poslali: Slovenske sestre Slomškovega doma, Rozi Lončar, Viktorija Gajšek, Jože Grilj, Francka Anžin in Marija Špilar, Vinko Jager, Emilia Serek, Lidija Čušin, Marta Zrim, Marija Oražem. Izžrebana je bila **Rozi Lončar**.

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:
čez teden od 9 do 5.30
in sobotah od 9 do 1 ure.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

Vodoravno: 1. bledovijoličasta barva; 4. krstno ime znanega slovenskega pesnika; 8. znanost, znanje; 9. nraven, nrvastven (tujka); 11. veda o vzgoji in izobraževanju (tujka); 13. kratici imena in priimka osebe, ki je imenovana v uvodnem članku te številke; 15. opomin, graja; 16. kratica za zlitino; 17. kratica za "Slovenske narodne pesmi"; 20. nikalnica (v angl.); 21. vojaške enote, oborožene sile; 25. topel vrelec (tujka); 27. kmečka sobica; 28. poželenje; 29. slatina, mineralna voda (v angl.); 30. brez ognja goreti; 32. moderno žensko ime (iz Stefan); 34. izstrelek na reaktivni pogon; 36. veznik; 37. v zemljo izkopan hodnik; 38. kratica za svetnika; 39. beseda, ki pomazoruje glas udarca lesa ob les; 41. kazalni zaimek; 42. veda o računstvu; 47. preprost, pretirano zaupljiv; 49. sirota; 50. površinska mera v rabi tudi v Avstraliji; 51. močno, zelo.

Navpično: 1. zmrznjena voda; 2. žensko ime; 3. morska plitvina; 4. briše; 5. čisto zraven; 6. druga oblika za očeta, tudi ded; 7. izraža zavrnitev; 8. zna; 9. jaz v latinščini; 10. bolno, za zdravje nevarno; 11. vrsta zemlje; 12. del glave; 14. okrajšano za Kleopatru; 18. tisti, ki ni znan, ki ni proslavljen; 19. v znanem delu Stajerske je doma; 22. rimokatališki (kratica); 23. vrsta zabele; 24. po fiziku imenovana enota za merjenje jakosti električnega toka; 26. okrajšano moško ime (po apostolu); 30. znano zamejsko slovensko mesto; 31. ono (v angleščini); 32. izhlap vroče vode; 33. del ženske narodne noše; 35. gledališki igralec (tujka iz franc.); 36. vprašalni prislov; 40. nedelaven, počasen; 42. čar, privlačnost; 43. rimski pozdrav; 44. apetit; 45. moško ime; 46. kratica za Katališko akcijo; 48. kratici imena in priimka znanega slovenskega pesnika balad.

Rešitev pošljite do 9. julija na uredništvo!

**Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.**

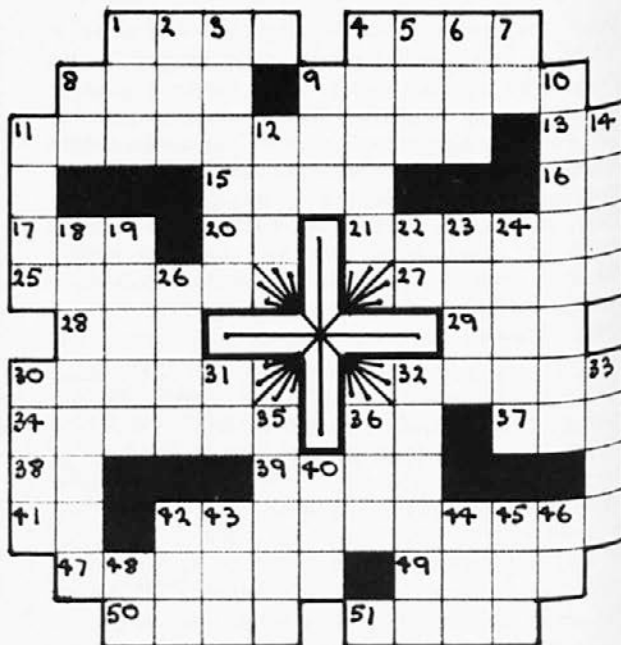
Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

Ste poravnali naročnino
za MISLI?

Temu se smejejo doma . . .

- Ljudi brez obraza zaušnica ne boli.
- MERCEDES: "Ne vem, zakaj se CRVENA ZASTAVA trudi s proizvodnjo ljudskega vozila za ljudstvo, čigar predstavniki so se že zdavnaj opredelili zame."
- Ponoreli rimski cesar Kaligula je imenoval svojega konja za senatorja. Jaz te napake nisem ponovil. Moj delegat — niti ne zažrja, kaj šele, da bi ritnil!
- Če vas skrbi, do kod boste morali zategniti pas, si še pravočasno kupite naramnice! Vse kaže, da bo tudi naramnic kmalu zmanjkalo.
- Najtežje je pometati proti vrhu.
- Nikar vendar od naših železnic ne pričakujmo pretirano več, kakor zmorejo! Saj imajo samo dva razreda.
- Manj ko je banketov, bolj je ljudstvo veselo.
- Nekateri bi prevzeli vlogo delavca, toda za honorar, večji od delavske plače.

• • •

"Gospod doktor, če tule, pritisnem, me močno zabolijo."

"Pa nikar ne pritiskajte!"

"Ja kako bom pa potem vedel, da me ne boli več?"

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev
se melbournskim Slovincem priporoča
za prodajo novih in starih pisalnih,
računskih in podobnih strojev vseh znamk.
Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČSZ, ki jih
Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

9 Tennyson Ave., CLAYTON, Vic. 3169
Telefon: 544 8466

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevezujemo registracijo in popolno knjigovodstvo
vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev,
kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune
("Income tax return"), rešujemo davčne
probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja —
"Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen,
v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd.
(Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation
scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560 4766 in 560 4490

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 7694

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope
in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijateljske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 654 1233, Consultant Dr. J. KOCE**

Ste poravnali naročnino za MISLI???

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

**VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109**

Telefon: 842 5666

(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje.

Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, PRIDEMO TUDI NA VAŠ DOM.

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Cena potovanja MELBOURNE—BEOGRAD in nazaj od 1.072,— navzgor.

Pokličite nas za podrobnejše informacije,
ker je trenutno cela vrsta različnih cen potovanja pod različnimi pogoji.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!